



Årsrapport 2023

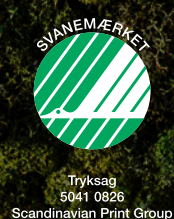


Årsrapporten er i mange farver, men de er alle sammen grønne

Fælleskassen bliver mere og mere digital og holder derfor antallet af tryksager på et minimum. Men der er stadig et behov for tryksager til bla. messer og til de andelshavere, der foretrækker en folder frem for en e-mail. I år er antallet nede på kun 100 stk. og derfor er den blevet digital-trykt.

I samarbejde med Cool Gray er årsrapporten derfor trykt på 100% genbrugs papir og med Svanemærkede farver. Selvom vores tryksager er blevet grønnere, kan man heldigvis ikke se den store forskel.

Vi sætter pris på samarbejdet med en virksomhed, der tænker grønt, innovativt og tænker på andre end sig selv.



Selskabsoplysninger

Andelskassen

Andelskassen Fælleskassen
Bernhard Bangs Allé 27, 2000 Frederiksberg.
CVR-nr.: 69 55 67 28
Hjemstedskommune: Frederiksberg

Telefon: 3539 4540
Internet: www.faelleskassen.dk
E-mail: faelleskassen@faelleskassen.dk
Åbningstider: Mandag, tirsdag, torsdag og fredag 10.00 til 16.00. Onsdag 10.00 til 18.00

Bestyrelse
Peter Højgaard Pedersen
Bjarke Fønnesbech, selvstændig konsulent
Helga König-Jacobsen, uddannelsesleder
Ida Binderup, projektchef
Søren Nielsen-Gravholt, partner
Carolina Magdalene Maier, sociolog
Jonas Holst Ladefoged, videnskonsulent
Andreas Nørgaard, medarbejdervalgt

Direktion Thorleif Skjødt, direktør

Revision Beierholm
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Voergårdvej 2
9200 Aalborg

Godkendt på Fælleskassens generalforsamling den 18. april 2024
Dirigent:

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 for Andelskassen Fælleskassen.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med Fælleskassens vedtægter og lovgivningens krav, herunder lov om finansiell virksomhed og bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Andelskassen Fælleskassens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2023, samt af resultatet af Andelskassen Fælleskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som Andelskassen Fælleskassen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.
Frederiksberg, den 29. februar 2024

Direktion:



Thorleif Skjødt, direktør

Bestyrelse:



Peter Højgaard Petersen, formand



Søren Nielsen-Gravholt



Bjarke Fonnesbech, næstformand



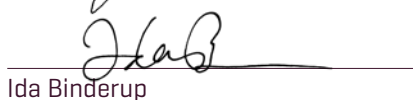
Carolina Magdalene Maier



Helga König-Jacobsen



Jonas Holst Ladefoged



Ida Binderup



Andreas Nørgaard, medarbejdervalgt

Thorleif Kreisby Skjødt, Direktør

Thorleif overtog rollen, som direktør for Fælleskassen i 2014. Thorleif kom fra et tilsvarende job som filialdirektør i en bank. Siden starten har Thorleif vist sig som en ildsjæl, der brænder for at indgå netværk med foreninger, fonde og ligesindede, der deler hans interesse for social ansvarlighed og grøn vækst. Senest har han sagt ja til at indtage en bestyrelsespost hos Venligbolig.

“Sammen kan vi løfte mere” er både en tilgang og en holdning hos Thorleif. En tilgang der siden hans start i Fælleskassen, har vist sit værd i arbejdet med at tiltrække flere andelshavere, foreninger og ansvarlige virksomheder.

Med en mangeårig baggrund som filialdirektør, kender Thorleif alle aspekter af bankdrift. I arbejdet med bestyrelsen bruges den viden aktivt når der diskuteres nye initiativer, politiske udfordringer eller nye tiltag. Thorleif har en klar ambition om, at fastholde Fælleskassen som det solide alternativ til bankerne, samtidig med at den støtter og engagerer sig i grønne og sociale projekter og initiativer. Det har foreløbig ført til blandt andet el-billån, fordelsprogrammer til dele-bilsordninger, pakkeløsninger til kollektiver, attraktive grønne lån og finansieringen af større socialt ansvarlige projekter som fx CPH Village samt Demokratisk Erhverv.

En hjertesag for Thorleif har været at etablere Fællespuljen. En platform hvor man kontinuerligt kan vise sin holdning ved at donere penge til projekter og initiativer, der er vigtige for vores fælles fremtid.

Thorleif har sammen med bestyrelsen arbejdet på at finde de nye lokaler, der afspejler den moderne andelskasse som Fælleskassen er. Trivsel er nemlig en drivkraft for os alle, så lokaler der både kunne øge trivslen hos kollegaerne og samtidig tiltrække flere kompetente medarbejdere var vigtigt for ham.

Thorleif bruger fritiden sammen med familien og børnene, som han tager med på ski så snart vejret tillader det.



Peter Højgaard Pedersen, Formand

Som bestyrelsesformand i Fælleskassen arbejder Peter aktivt på at realisere visionen om et stærkt, demokratisk pengeinstitut der er bygget på et humanistisk grundlag. Uanset om det gælder arbejdet i bestyrelsen eller Fælleskassens tilgang til andelshaverne, så er det: *Menneske først – penge så.*

Tilgangen kommer fra en markant grundindstilling. Han forholder sig nemlig altid kritisk til institutionerne, partierne, systemerne og samfundet. Det er aldrig godt nok – det kan altid gøres bedre, og det er vores ansvar at prøve.

Peter har i en lang årrække arbejdet med ledelse i værdibaserede organisationer. Dem der har en sag, og som vil noget. Peter har et indgående kendskab til Fælleskassens vilkår. Viden om alt fra overenskomster til samspil mellem ledelse og medarbejdere, direktion og bestyrelse er noget Peter bruger aktivt i det daglige bestyrelsesarbejde.

Peter oplever at det værdisæt som Fælleskassen er bygget på, er mere relevant end nogensinde. Fremtiden er bygget på ansvarlighed og bæredygtighed, det handler ikke længere kun om andelshavernes samvittighed. Det handler også om den verden vi alle er en del af. Og her kan Fælleskassen sætte et aftryk, der er meget større end andelskassen selv.

Fælleskassen skal fortsat være beviset på, at det kan lade sig gøre at drive pengeinstitut hvor formålet ikke er indtjening i sig selv. Det er en grundbetingelse, at bevare det solide økonomiske fundament Fælleskassen er bygget på. Økonomien er midlet til at nå andre mål. Og de mål er demokrati, ansvar og ordentlighed.

Peter er ligeså aktiv i fritiden som i Fælleskassen. Han har nemlig travlt med at ro, mindst 3 gange om ugen og samtidig nyde børnebørnene, der minder ham om, at deres fremtid både skal være bæredygtig og fuld af muligheder og håb.



Bjarke Fønnesbech. Næstformand

Bjarke har været andelshaver siden 2016 og siddet i bestyrelsen fra 2018 til 2020, og igen fra 2022. Bjarke er selvstændig konsulent med speciale i bæredygtig forretningsudvikling og med særlig kompetence indenfor klima, energi, mobilitet og deleøkonomi.

Bjarke er tidligere direktør i LetsGo A/S og LetsGo Fleet Systems, der udvikler reservationssystemer til delebiler. Før dette var Bjarke politisk konsulent i IDA, med ansvar for miljø, energi og klima.

Det betyder mange års erfaring med virksomhedsledelse og forretningsudvikling, samt indgående kendskab til udviklingen af bæredygtige løsninger. Bjarke har således selv arbejdet med de udfordringer man som værdidrevet virksomhed møder i etablering- og udviklingsfasen, den daglige drift og efterfølgende i det kontinuerlige arbejde med at optimere drift og udbrede kendskabet til produkt og virksomhed.

Bjarkes interesse i deleøkonomi og grønne virksomheder med humanistiske værdier, bruger Bjarke aktivt i bestyrelsesarbejdet så Fælleskassen kan blive en reel modvægt til den traditionelle finansielle sektor.

Bjarke har i årenerne som andelshaver og bestyrelsesmedlem allerede oplevet den forskel Fælleskassen kan gøre. Han vil arbejde på at Fælleskassen i stigende grad opfattes af andelshaverne og omverdenen som en værdibåret virksomhed, der er nærværende og vedkommende. Og at Fælleskassen fot stadig flere andelshavere, så det bliver muligt at understøtte endnu flere sociale og bæredygtige initiativer.

Bjarke er en ivrig motionsløber, hjemmekok og havemand, der bruger en god del af fritiden med familien og hans tre børn.



Helga König-Jacobsen, Bestyrelsesmedlem

Helga har været Andelshaver i 15 år, aktiv i repræsentantskabet i over 8 år og er startet i bestyrelsen i 2018. Helga er på mange måder et bevis på at vi alle kan gøre vores til, at fremtiden bliver bæredygtig.

Hun har i 2013 bygget sit eget passivhus med regnvandsanlæg og hun prøver så vidt muligt at spise og rejse bæredygtigt.

De sidste 4 år har hun arbejdet på at få ændret lovgivningen så Tiny Houses kan bebos helårs og hun er formand for Tiny Varigheden, som bliver et forgangsprojekt for Tiny-bofællesskaber i Danmark.

Helga valgte i sin tid Fælleskassen for dens transparens, demokratiske opbygning og grønne værdier. Dem arbejder hun på at bevare og udvikle, så det bliver endnu mere tydeligt, hvad Fælleskassen står for.

Helga kommer bl.a. med en matematisk kandidatgrad og en forståelse for de nye regelsæt, kapitalkrav mm. så bestyrelsen bedre kan tage beslutninger på et oplyst grundlag. Helga er foruden sit arbejde i Fælleskassen også korsanger, uddannelsesleder på et gymnasium samt frivillig informant i Dansk Center for Organdonation. Helga har nemlig levet med et donorhjerte i 19 år.





Ida Binderup, Bestyrelsesmedlem

Ida har været andelshaver lige så længe hun kan huske, og i bestyrelsen i snart 12 år.

Fælleskassens værdier kom bogstaveligt talt ind med moder-mælken, idet hendes familie var med til at starte Fælleskassen i sin tid.

Fælleskassen har en historie den kan være stolt af. Men Ida er meget bevidst om, at andelskassen skal udvikle sig i takt med, at kravene til bæredygtighed stiger. Der har Fælleskassen muligheden for, at blive ved med at vise vejen frem og være foran de krav, der stilles fra politisk side og det omgivende samfund.

Ida er stolt af, at Fælleskassen har så brede skuldre, at man kan løfte så mange vigtige samfundsopgaver. Hun ser Fælleskassen, som et pengeinstitut der dagligt yder over evne.

Ida startede i repræsentantskabet for at bidrage til en bedre kommunikation. Lige fra kontakten til interesseorganisationer og til arbejdet med at tiltrække nye andelshavere og virksomheder.

I sin fritid er Ida optaget af, at give børn den bedst mulige skolegang. En interesse hun som cand.comm også bruger i sit arbejde som projektchef i Landbrug & Fødevarers skoletjeneste, hvor hun arbejder med frivillige landmænd og engagerede lærere, der kan give vores børn oplevelser, der er lige så spændende, som de er lærerige.

Søren Nielsen-Gravholt, Bestyrelsesmedlem

Søren har været andelshaver siden 2014 og har været i bestyrelsen siden 2021. Søren er partner i Analyse & Tal, som han var med til at stifte i 2014. Det er et medarbejderejet kooperativt analysebureau med kontorer i København, Aarhus og Oslo. Analyse & Tal tæller i dag 30 medarbejdere. Drømmen er at skabe et mere demokratisk og retfærdigt samfund. Overskuddet investeres i udviklingen af nye metoder, projekter og i demokratiseringen af vores samfund som helhed.

Søren bidrager til bestyrelsesarbejdet med en forståelse for regnskab, virksomhedsforståelse og organisationsudvikling.

Ambitionen med arbejdet i Fælleskassens bestyrelse er at inspirere både virksomheder og pengeinstitutter til at blive mere demokratisk tænkende. Forretningen skal være sund, og det gælder både i arbejdet med Fælleskassens eksisterende kunder, men også Fælleskassens evne til at tiltrække nye kunder. Og her er det igen med fokus på demokratiske virksomheder og institutioner. Derfor ligger samarbejdet med bofællesskaber, kollektiver og andre alternative boformer Sørens hjerte nært. Han ser nemlig det demokratiske mindset som løsningen på mange af de små og store problemer, vi oplever i dag. Det kan være alt fra at sikre liv i landdistrikterne, til at bevare det lokale ejerskab af el og vand og endelig at medarbejdere har indflydelse på deres arbejdsliv.

Fritiden bruges i Tårnby sammen med hans kæreste og to børn.



Jonas Holst Ladefoged, Bestyrelsesmedlem

Jonas har boet i kollektiv eller bofællesskab i knap halvdelen af sit liv og blev andelshaver i Fælleskassen i 2020, da Fælleskassen var det eneste pengeinstitut blandt mange, der ville finansiere købet af en stor lejlighed til et nyt kollektiv. Jonas har siddet i bestyrelsen i Fælleskassen siden 2023 og arbejder til daglig som videnskonsulent i Lev Uden Vold, Danmarks nationale enhed mod vold i nære relationer.

Jonas bidrager til bestyrelsesarbejdet med en stor indsigt i juridiske og økonomiske forhold for kollektiver og bofællesskaber og har desuden en god forståelse for regnskab og økonomiske forhold gennem sin uddannelse som økonom.

Jonas tror på, at den kollektive boform kan være mindst lige så økonomisk sikker og kreditværdig som den traditionelle kernefamilie, og at Fælleskassen skal bevare og videreudvikle sine muligheder for at hjælpe alternative boformer med sund finansiering.

Fælleskassen skal dermed være et forbillede og gennem sin erfaring med finansiering af alternative boformer skubbe til andre institutioner, specielt Totalkredit, til i højere grad at udbyde realkreditlån til finansiering af alternative boformer.

Det vil både gavne Fælleskassens nuværende og fremtidige andelshavere, men Fælleskassen kan på denne måde også vise større pengeinstitutter, at dette område kan være en bæredygtig forretning og dermed skabe flere muligheder for langt flere mennesker, for at bo alternativt.

Jonas er også musiker og sangskriver i sit eget band North Folk og bruger derudover meget tid med sin kæreste, hendes datter og deres søn på Frederiksberg, hvor de bor.





Carolina Magdalene Maier, Bestyrelsesmedlem

Som bestyrelsesmedlem i Fælleskassen arbejder Carolina primært for at medvirke til at Fælleskassens bærende værdier om bæredygtighed, humanisme og medlemsdemokrati realiseres i en konkret praksis.

Carolina har været medlem af bestyrelsen siden 2023. Hun har været medlem af Folketinget, og arbejder dag i som leder i en fond med fokus på udsatte unge. Hun har mange års erfaring med ledelse, demokratisering og borgerinddragelse, grøn omstilling og med at gøre politiske visioner realiserbare. Denne viden bruger Carolina aktivt i bestyrelsesarbejdet.

Carolina oplever, at der for tiden er bevægelse i samfundet baseret på en folkelig længsel efter et langsommere liv med værdier som nærvær, tid og frihed i centrum. Derfor er hun optaget af at bidrage til at Fælleskassen flytter sig i takt med denne bevægelse og bliver et pengeinstitut ikke mindst for den unge generation, der sætter naturen, nære relationer og tid foran profit og økonomisk maksimering.

Sin fritid bruger Carolina helst på at bevæge sig – til boksetræning eller på vandreture i den danske natur. Carolina har tre store drenge, som alle er flyttet hjemmefra. Hun deler sin tid mellem en lejlighed på Christianshavn, hvor hun bor om vinteren og en kolonihave på Amager, hvor hun bor om sommeren.

Andreas Nørgaard, Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem

Andreas har været 12 år i Fælleskassen som rådgiver. Hans erfaring på tværs af kunder har givet ham en stor berøringsflade med både andelshavere og erhvervskunder. Andreas' arbejde omfatter derfor også ansvaret for investeringsområdet i Fælleskassen.

Andreas tiltrådte bestyrelsen i 2023 og arbejder for at gøre Fælleskassen til det naturlige valg for hele København. Andreas sætter pris på at være rådgiver i en andelskasse, fordi både rådgiver og andelshaveren har samme mål: En bæredygtig økonomi i andelshaverens hjem, men også i Fælleskassen.

I fritiden dyrker Andreas både golf og fodbold. Og når han ellers har tid til det, nyder han alt det sociale liv, som København har at byde på. Både i hjemmet på Islands Brygge og i byen i selskab med gode venner.



Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til andelshaverne i Andelskassen Fælleskassen

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Andelskassen Fælleskassen for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, kapitalgrundlag og noter, herunder anvendt regnskabspraksis samt 5 års hoved- og nøgletal. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af andelskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af andelskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til bestyrelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af andelskassen i overensstemmelse med international Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser, som omhandlet i artikel 5, stk. 1 i forordning (EU) nr. 537/2014.

Vi blev første gang valgt som revisor for Andelskassen Fælleskassen den 21.04.2022 for regnskabsåret 01.01.22 - 31.12.22. Vi er genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på 2 år frem til og med regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 2023. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Værdiansættelse af udlån, herunder nedskrivninger

Den regnskabsmæssige værdi af udlån og andre tilgodehavender målt til amortiseret kostpris udgør t.kr. 372.711.

Udlån måles til kostpris med fradrag af nedskrivninger. Nedskrivninger på udlån er ledelsens bedste skøn over de forventede tab på udlån pr. balancen dagen.

Som følge af usikkerhed om den fremtidige konjunkturudvikling i Danmark, herunder især påvirkning som følge af stigende inflation og rente samt stigende energipriser, har ledelsen foretaget et tillæg til nedskrivningerne i form af et regnskabsmæssigt skøn ["Ledelsesmæssigt skøn"]. Konsekvenserne af den negative konjunkturudvikling for andelskassens kunder er i væsentligt omfang uafklarede, hvorfor der er en forøget skønsmæssig usikkerhed forbundet hermed.

Regnskabsposten er væsentlig og er forbundet med betydelige skøn vedrørende vurdering af eventuelle nedskrivningsbehov, hvorfor forholdet er anset for et af de mest betydelige ved revisionen.

Vores behandling i revisionen

Vores væsentligste revisionshandlinger vedrørende værdiansættelse af udlån, herunder nedskrivninger, har været:

- Gennemgang og vurdering af andelskassens nedskrivninger pr. 31. december 2023, samt de løbende nedskrivninger, der er udgiftsført i 2023. Gennemgangen omfattede en vurdering af "Erklæring om BEC's nedskrivningsmodel" afgivet af datacentralens uafhængige revisor samt en vurdering af "Uafhængig revisors erklæring om Lokale Pengeinstitutters værktøj til inkludering af fremadskuede informationer i Danmark for 2023" afgivet af foreningens uafhængige revisor.
- Test af, at andelskassens forretningsgange omkring tildeling af bonitetskarakterer på de enkelte udlån har fungeret tilfredsstillende, herunder at andelskassen rettidigt får identificeret de eksponeringer, der har et nedskrivningsbehov.

Testen har taget udgangspunkt i dels en risikobaseret tilgang og en tilfældig stikprøve. Den risikobaserede tilgang har især fokuseret på følgende eksponeringer:

- andelskassens største eksponeringer,
- eksponeringer i risikofyldte brancher, som er defineret som ejendomseksponeringer.

- eksponeringer, der udviser svagheder i form af negativ udvikling i regnskabstal, overtræk, restancer eller lignende.

- Test af andelskassens forretningsgange omkring nedskrivningsberegning på eksponeringer, hvorpå der er konstateret objektiv indikation for værdiforringelse.
- Test og vurdering af andelskassens validering af de metoder, der anvendes for at sikre at udlån klassificeres korrekt i stadie 1, 2 og 3.
- Vi gennemgik og vurderede de væsentlige forudsætninger, som ligger til grund for de ledelsesmæssige skøn over forventede kredittab, der ikke indgår i de modelberegne eller individuelt vurderede nedskrivninger, herunder de ledelsesmæssige skøn forbundet med konjunkturforskel for andelskassens kunder, som har udviklet sig negativt i 2023.
- Kontrol af at beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis af udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris på side 29-35, væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder side 39, samt især note 28 omhandlende kreditrisici er i overensstemmelse med lovgivningens krav og giver et retvisende billede af andelskassens kreditrisici.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere andelskassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere andelskassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af

sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisions-handlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af andelskassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om andelskassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning.

Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at andelskassen ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder note-oplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, anvendte sikkerhedsforanstaltninger eller handlinger foretaget for at eliminere trusler.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskaberne for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i

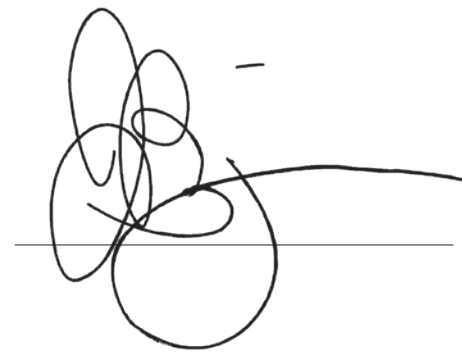
henhold til lov om finansiel virksomhed. Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med lovgivningens krav.

Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Aalborg, den 29. februar 2024

Beierholm

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 32 89 54 68

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right, positioned above a horizontal line.

Henrik Bjørn
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne28606

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Fælleskassen er en andelskasse, hvis hovedaktivitet er at udbyde pengeinstitutprodukter og rådgivning til en bred kreds af private kunder og erhvervs-kunder. Kunderne, der stort set alle er andelshavere, er primært bosat i hovedstadsområdet og på Sjælland. Herudover er der et mindre antal andelshavere i andre dele af landet.

Fælleskassen ønsker at kunne tilbyde andelshaverne et bredt sortiment af produkter kombineret med professionel rådgivning. Med baggrund i Fælleskassens forholdsvis enkle forretningsmodel ydes der ikke rådgivning inden for de mere udviklede finansielle instrumenter, idet disse overlades til andre i branchen.

VÆRDIGRUNDLAG

Fælleskassen gør en ekstra indsats for at understøtte socialt ansvarlige, demokratiske og grønne initiativer.

Demokratiske

Fælleskassen er 5.000 mennesker, der deler et demokratisk drevet pengeinstitut. Alle andelshavere ejer Fælleskassen i fællesskab. Andelshaverne har hver én stemme og vælger vores repræsentantskab, der vælger vores bestyrelse, der ansætter vores direktør. Vores forretningsprincipper og organisation er transparent, åben og gennemskelig. Vores produkter og priser er enkle, og de krav vi stiller til vores andelshavere, er ens for alle.

Nærværende

Vores rådgivere er tilgængelige, lyttende og rådgiver i øjenhøjde. De sætter selv pris på, at dialogen er nær-værende og personlig. Formålet er, at vi skal kende hinanden godt. Vi foretrækker nemlig at være meget for få, i stedet for at være lidt for mange. Derfor kan vores rådgivere levere relevant rådgivning om grønne og socialt ansvarlige projekter, forstå og finansiere alternative bolig- og livsformer, være kvalificerede partnere for skoler, ligesom de kan være det for demokratiske og bæredygtige foreninger og virksomheder. At vores andelshavere ejer os betyder, at vi har samme sigte; vores fælles bedste.

Ansvarlige

Vi vil understøtte socialt ansvarlige, demokratiske og grønne initiativer. Derfor hjælper vi virksomheder og andelshavere med den grønne omstilling, og vi hjælper dem med at løfte deres sociale ansvar. Vi strækker os langt for at støtte demokratisk organiserede virksomheder. Vi har mange andelshavere, der ønsker at udvikle nye, bæredygtige

måder at bygge, bo og leve på. Det har gjort os til eksperter i alt fra bofællesskaber, ungdomsboliger i containere til Tiny-Houses. Vi ønsker at være en del af fremtidens deleøkonomi. Vi spekulerer ikke og bestræber os på at handle bæredygtigt og ansvarligt i alt hvad vi gør. Det princip gælder også vores egen bundlinje. Jo mere solide vi er, jo nemmere er det for os at gøre en forskel.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Resultatet efter skat blev et overskud på t.kr. 11.667 mod et overskud på t.kr. 3.598 i 2022. Ledelsen anser resultatet som særdeles tilfredsstillende, set i lyset af en styrket basisindtjening. Forventningerne til resultatet for 2023 var et resultat i niveauet t.kr. 5.200 før skat og resultatet er således væsentligt over det forventede niveau for året.

Regulering af nedskrivninger på udlån påvirker resultatet positivt med t.kr. 324 før skat, mod en positiv påvirkning på t.kr. 910 i 2022 som følge af tilbageførte nedskrivninger.

Netto rente- og gebyrindtægter er steget med t.kr. 12.538 til i alt t.kr. 43.422 - en fremgang på 40,6 %. Gebyrer og provisionsindtægter er faldet med t.kr. 881 til i alt t.kr. 13.529 - en tilbagegang på 6,1 %.

Kursreguleringer af værdipapirer er positive, og andrager i alt t.kr. 833 i forhold til 2022 hvor de var negative med t.kr. 101.

Balancen er øget med 5,3 % til i alt t.kr. 782.342 mod t.kr. 743.061 i 2022.

Udlån udgør t.kr. 372.711 pr. 31. december 2023 mod t.kr. 327.764 pr. 31. december 2022 - en stigning på 13,7 %.

Indlånet er steget i forhold til 2022 og udgør nu t.kr. 656.064.

Likviditeten er meget tilfredsstillende og med solid overdækning i forhold til lovens krav.

Fælleskassens kapitalprocent er pr. 31. december 2023 på 29,9 %. Fælleskassens individuelle kapitalbehov er opgjort til 11,8 % pr. 31.12.2023.

KAPITALDÆKNING OG KAPITALBEHOV

Fælleskassen anvender standardmetoden for kredit- og markedsrisici samt basisindikatormetoden for operationelle risici, men vil løbende vurdere behovet og arbejde for, at der i risikostyringen indføres gradvist mere avancerede modeller. Vedrørende risikostyring henvises til note 28.

Fælleskassen har en kapitalprocent på 29,9 % pr. 31. december 2023 (32,5 % ultimo 2022), hvilket i lighed med sidste år vurderes som en fornuftig og forsvarlig overdækning i forhold til det individuelle kapitalbehov. Kapitalprocenten er faldet i forhold til sidste år, hvilket skyldes en stigning i både kreditrisiko og operationel risiko selvom der er en tilvækst i egenkapitalen som følge af et positivt resultat, der dog er reduceret som følge af vedtægtsmæssige begrænsninger i forhold til medregning af andelshaverpuljen.

Fælleskassen har fuld fokus på både aktuelle samt kommende regler forankret hos Europa-Parlamentet og Rådet samt Basel Komiteen. De kommende regler vil betyde stigende krav til Fælleskassens kerne- og basiskapital, ligesom der vil være yderligere krav til instituttets likviditet. Det er ledelsens vurdering, at Fælleskassen er godt rustet til at imødesee de nye regler.

Det er dog ledelsens hensigt, at der til stadighed skal være stort fokus på området.

Fælleskassen har hverken hybrid kapital eller supplerende kapital, der skal indfries. Kapitalen består kun af egentlig kernekapital – henholdsvis andelskapital og opsparat kapital.

Fælleskassen skal, udover at opgøre sin faktiske kapitalprocent, ligeledes opgøre sit individuelle kapitalbehov. Fælleskassen vurderer løbende sin metode til opgørelse af det individuelle kapitalbehov.

Opgørelsen af kapitalbehovet er baseret på bekendtgørelsen om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og kapitalbehov samt på Finanstilsynets vejledning herom.

Fælleskassen har en umiddelbar overdækning på t.kr. 54.986, som udgør forskellen mellem det individuelle kapitalbehov og den faktiske kapital (solvens). Det beregnede ureviderede kapitalbehov er beregnet til 11,8 % pr. 31. december 2023. Kapitalbehovet er beregnet ud fra Finanstilsynets 8 + model.

Det er ledelsens vurdering, at kapitalbehovet er tilstrækkelig til at dække den risiko, der er forbundet med Fælleskassens aktiviteter.

Væsentlige uforudsete ændringer i kapitaldækningsbekendtgørelsen eller i Finanstilsynets fortolkning eller praksis for vurdering af det nødvendige kapitalbehov kan medføre, at Fælleskassens overdækning mindskes, og det kan ikke afvises, at en sådan ændring kan være væsentlig. Ligeledes kan nedadgående konjunkturer og væsentlige uforudsete begivenheder hos kunder påvirke Fælleskassens kapitalbehov væsentligt.

Fælleskassen skal i henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen offentliggøre en række oplysninger, herunder det opgjorte individuelle kapitalbehov.

Fælleskassen har valgt at offentliggøre oplysningerne på <https://faelleskassen.dk/om-faelleskassen/regnskab-og-ledelse/>, hvortil der henvises.

LIKVIDITET

Fælleskassen opgør likviditetskravene på baggrund af "Liquidity Coverage Ratio" [LCR]. Fælleskassens LCR er den 31. december 2023 opgjort til 1.583 % mod 1.095 % i 2022. Baseret på de nuværende krav har Fælleskassen en betydelig overdækning på likviditetsberedskabet i forhold til lovens krav, svarende til en overdækning på 1.483 procentpoint.

Andelskassens kapitalsituation ultimo 2023 i skematisk form:

Kapital	tkr.	%
Kapitalgrundlag pr. 31.12.2023	91.009	29,91
Kapitalbehov	36.023	11,84
Overdækning før bufferkrav	54.986	18,07
Kapitalbevaringsbuffer	7.606	2,50
Kontracyklisk kapitalbevaringsbuffer	7.606	2,50
NEP-tillæg	15.517	5,10
Overdækning efter bufferkrav og NEP-tillæg	24.257	7,97

Fælleskassen har et stærkt likviditetsberedskab i kraft af et meget stort indlånsoverskud.

Likviditet og udløb frem til 31. december 2023

Andelskassens funding består primært af indlån samt frie reserver.

Usædvanlige forhold

Krigen i Ukraine med deraf følgende økonomiske udsving betragtes af ledelsen som et helt usædvanligt forhold. Det er imidlertid ledelsens opfattelse, at usikkerheden og en eventuel afvigelse i måling af nedskrivning på udlån og garantier, ikke er væsentligt for årsrapporten.

Usikkerhed ved indregning og måling

De væsentligste usikkerheder ved indregning og måling knytter sig til nedskrivninger på udlån samt hensættelser på garantier. Ledelsen vurderer, at usikkerheden ved regnskabsafregningen for 2023 er på et niveau, der er forsvarligt. Vi skal henvise til beskrivelsen heraf i note 2.

Ledelsesmæssige skøn

Udbruddet af Covid-19 skabte stor usikkerhed om fremtiden, både at der var tale om en sundhedskrise, og at der samtidig var forventning om, at nedlukning og smittespredning ville få betydelige økonomiske konsekvenser. Fælleskassen beregnede sig i den forbindelse frem til et ledelsesmæssigt skøn, som løbende blev revurderet. Fælleskassen konstaterede på intet tidspunkt i perioden at kunderne kom i problemer på baggrund af Covid-19 pandemien eller afledte effekter heraf.

For regnskabsåret 2023 har ledelsen indregnet et ledelsesmæssigt skøn på baggrund af krigen i Ukraine, fortsat forsyningsusikkerhed og risikoen for recession. Det ledelsesmæssige skøn er foretaget både som nedskrivning og som kapitalreservation.

Det samlede ledelsesmæssige skøn ultimo 2023 på t.kr. 730, i tillæg til nedskrivningerne tillige med en kapitalmæssig reservation på t.kr. 550, vurderes af ledelsen som tilstrækkeligt.

Finanstilsynets tilsynsdiamant

Finanstilsynet har fastlagt en række særlige risikoområder med en række grænseværdier, den såkaldte tilsynsdiamant. Ved udgangen af 2023 ligger Andelskassen Fælleskassen inden for samtlige grænseværdier i tilsynsdiamanten, hvilket fremgår af nedenstående:

Pejlemærke	Grænseværdi	Andelskassens værdi
Sum af store engagementer	< [højest] 175 % af basiskapitalen	41,0%
Udlånsvækst p.a.	< [højest] 20 %	13,7 %
Ejendoms-eksponering	< [højest] 25 %	11,5 %
Likviditets-overdækning	> [mindst] 100 %	1131,5 %

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

NEP-krav

Finanstilsynet og Finansiell Stabilitet har i henhold til Lov om finansiell virksomhed udarbejdet planer for afvikling af nødlidende pengeinstitutter.

I forbindelse med disse planer skal der fastsættes et krav til nedskrivningsegne passiver [NEP-krav] i overensstemmelse med det afviklingsprincip, som myndighederne har fastlagt for det enkelte institut.

Det generelle afviklingsprincip for mindre og mellemstore pengeinstitutter, som Fælleskassen følger, indebærer, at der skal foretages en kontrolleret afvikling af pengeinstituttet, hvor en del af instituttet sælges, og en del, som ikke umiddelbart vurderes at kunne sælges, rekapitaliseres på ny. NEP-kravet består, ud over solvensbehovet og kapitalbuffer, af et tabsabsorberingstillæg og et rekapitaliseringsbeløb, hvor summen af de to sidstnævnte betegnes NEP-tillægget.

NEP-tillægget skal opfyldes med kapitalgrundlagsinstrumenter eller med en ny klasse af seniorgæld, der er foranstillet supplerende kapital og efterstillet simple kreditorer og derved skærmer de simple kreditorer i en afviklingssituation. Den nye klasse benævnes ikke-foranstillet seniorgæld [Senior Non-Preferred instrumenter eller SNP-instrumenter].

Finanstilsynet har fastsat Fælleskassens NEP-tillæg til 5,1 pct. af de risikovægtede eksponeringer. Hertil kommer solvensbehovet, hvorved det samlede NEP-krav er fastsat til 21,9 pct. af de risikovægtede eksponeringer svarende til 4,5 pct. af det samlede eksponeringsmål. NEP-tillægget skal efterleves fra 1. januar 2024.

Tilsynet genberegner og fastsætter NEP-tillægget minimum én gang årligt, hvorved de anførte pro-
centsatser kan variere over tid.

Fælleskassen har som målsætning løbende at af-
dække NEP-tillægget med egentlig kernekapital.

Forventet udvikling og andre udsagn om fremtiden

Den økonomiske udvikling forventes fortsat at give
udfordringer for den finansielle sektor. Så det er
ledelsens forventning, at 2024 vil betyde en mindre
vækst i økonomien. Ledelsen forventer dog at de
kunderrelaterede aktiviteter vil udvikle sig positivt,
rentestigningerne kunne allerede mærkes på resul-
tatet i 2023. Fælleskassen har fravalgt at placere
sin likviditet i obligationer, hvilket i 2023 medførte,
at vi ikke har lidt store tab på kursreguleringer og at
vi sidst på året har øget vores indtjening på vores
indlån i Nationalbanken samt på vores udlån.

Fælleskassen har i forbindelse med de markeds-
mæssige rentestigninger forbedret sin konkurrence-
evne, da den variable udlånsrente på fokusområdet
andelsboliglån blot er steget med 0,75% mod de
1,85% Nationalbanken har øget renten med.

På baggrund af indtægter på vores samlede
likviditet i Nationalbanken og vores forventninger
til øgede renteindtægter på kundesiden forventer
ledelsen at resultatet for 2024 vil komme til at ligge
i niveauet tkr. 16.537 før skat.

Videnressourcer

Fælleskassens fremtidige udvikling er afhængig af,
at Fælleskassen også fremover kan tiltrække den
nødvendige kvalificerede arbejdskraft til varetagelse
af vor hovedaktivitet. Det er ledelsens vurdering og
erfaring, at vi med vor beliggenhed i hovedstaden
stadig vil kunne tiltrække denne arbejdskraft.

Særlige risici

Fælleskassen har ikke påtaget sig særlige risici,
hverken forretningsmæssige eller finansielle risici, ud
over hvad der normalt er forbundet med udlånsvirk-
somhed.

Andelskapital

Fælleskassens brugere skal tegne min. kr. 2.000 i
andelskapital.

Fælleskassen har ved udgangen af 2023 en andels-
kapital på mio.kr. 27,5.

Der er vedtaget stemmeretsbegrænsning efter
princippet "1 andelshaver 1 stemme".

Fælleskassen har jf. vedtægterne af maj 2023 fore-
taget en værdiregulering af Fælleskassens andels-
kapital med mio.kr. 3,7, svarende til kurs 117,73.
Andelskapitalen handles kun gennem Fælleskassen.

I forbindelse med betaling af bankpakke 1 har
Fælleskassen betalt en del af provisionen til staten
med andelskapital. Statens afviklingsselskab har
således erhvervet for ca. mio.kr. 1,6 andelskapital,
hvilket svarer til 6 % af andelskapitalen. Den reste-
rende andelskapital er spredt ud på Fælleskassens
øvrige kunder, hvoraf ingen har væsentlige ejer-
andele.

Ledelsen

Bestyrelsen vælges af Fælleskassens repræsen-
tantskab. Bestyrelsen modtager honorar for sit
arbejde, hvilket fremgår af note 7 til årsregnskabet.
Direktion og bestyrelse er ikke omfattet af bonus
eller aktieordninger, ligesom der ikke forefindes
nogen form for resultatløns.

Direktionens fratrædelsesordninger afviger ikke
fra normerne i branchen.

Fælleskassens lønpolitik godkendes hvert år på
generalforsamlingen.

Ledelseshverv - direktør

Administrerende direktør Thorleif Kreisby Skjødt

Bestyrelsesformand i: Foreningen Demokrati Garage

Bestyrelsesmedlem i: Demokratisk Erhverv

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Ledelseshverv – bestyrelse

Formand /

specialkonsulent Peter Højgaard Pedersen

Bestyrelsesformand i: Skolen på Slotsvænget

Bestyrelsesmedlem i: Kooperationen

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Næstformand /

direktør Bjarke Fønnesbech

Bestyrelsesmedlem i: Anholt Borgerforening

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Bestyrelsesmedlem /

sociolog Carolina Magdalene Maier

Bestyrelsesmedlem i: Ingen

Øvrige ledelseshverv: Ingen

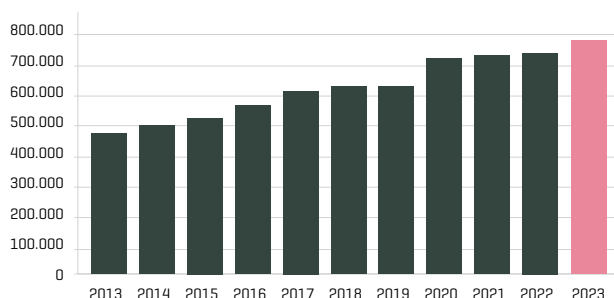
Bestyrelsesmedlem /

projektchef Ida Binderup

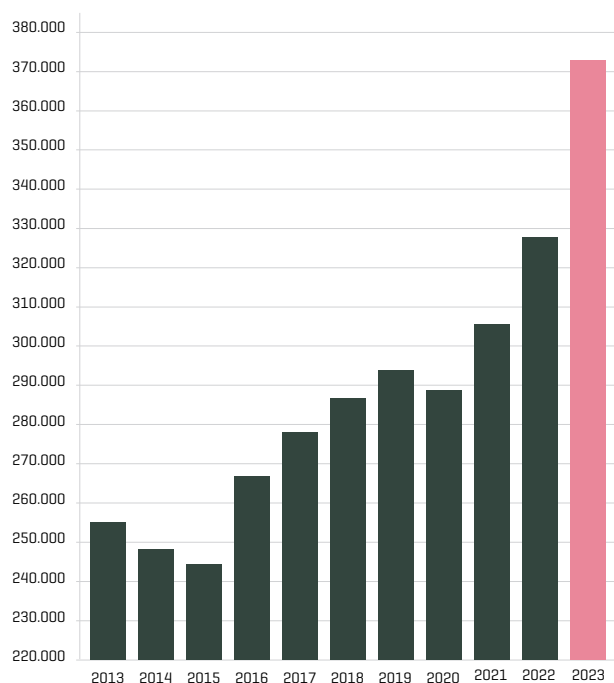
Bestyrelsesmedlem i: Ingen

Øvrige ledelseshverv: Ingen

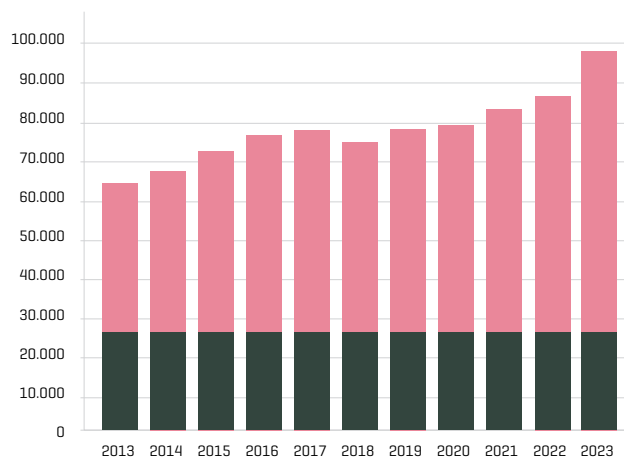
Balance



Udlån



Egenkapital



Bestyrelsesmedlem /

Andreas Nørgaard – medarbejderrepræsentant

Bestyrelsesmedlem i: Ingen

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Bestyrelsesmedlem /

uddannelsesleder Helga König-Jacobsen

Bestyrelsesmedlem i: Tiny Varigheden

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Bestyrelsesmedlem /

partner Søren Nielsen-Gravholt

Bestyrelsesmedlem i: Analyse & Tal Aarhus F.M.B.A

Øvrige ledelseshverv: Partner i Analyse & Tal Aarhus F.M.B.A.

Bestyrelsesmedlem /

videnskonsulent Jonas Holst Ladefoged

Bestyrelsesmedlem i: Ingen

Øvrige ledelseshverv: Ingen

Udbytte

Der udbetales ikke udbytte.

Corporate Governance og lovpligtig redegørelse for virksomhedsledelse

Denne lovpligtige redegørelse for virksomhedsledelse dækker regnskabsperioden 1. januar – 31. december 2023.

Fælleskassens bestyrelse og direktion søger til stadighed at sikre, at ledelsesstruktur og kontrolsystemer er hensigtsmæssige og fungerer tilfredsstillende. Ledelsen vurderer løbende – og mindst en gang om året – om dette er tilfældet.

Grundlaget for tilrettelæggelsen af ledelsens opgaver er blandt andet lov om finansiel virksomhed, Fælleskassens vedtægter samt god praksis for finansielle virksomheder. På dette grundlag udvikles og vedligeholdes løbende en række interne procedurer, som skal sikre en aktiv, sikker og lønsom styring af Fælleskassen.

Risikostyring

Bestyrelsen vurderer løbende og mindst en gang årligt de samlede risikoforhold og de enkelte risikofaktorer, som er forbundet med Fælleskassens aktiviteter. Bestyrelsen vedtager retningslinjer for de centrale risikoområder, følger udviklingen og sikrer tilstedeværelse af planer for styringen af de enkelte risikofaktorer, herunder forretningsmæssige og finansielle risici, forsikrings- og miljøforhold.

Regnskabsafslæggelsesprocessen

Bestyrelsen og direktionen har det overordnede

ansvar for Fælleskassens kontrol og risikostyring i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen, herunder overholdelse af relevant lovgivning og anden regulering i forbindelse med regnskabsaflæggelsen. Fælleskassens kontrol og risikostyringsystemer kan skabe en rimelig, men ikke absolut sikkerhed for, at uretmæssig brug af aktiver, tab og/eller væsentlige fejl og mangler i forbindelse med regnskabsaflæggelsen undgås.

Kontrolmiljø

Bestyrelsen vurderer mindst en gang årligt organisationsstrukturen, risikoen for besvigelser, samt tilstedeværelsen af interne regler og retningslinjer.

Bestyrelsen og direktionen fastlægger og godkender overordnede politikker, procedurer og kontroller på væsentlige områder i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen. Overholdelse indskræpes løbende, og der foretages løbende stikprøvevis overvågning og kontrol af sådan overholdelse.

Direktionen overvåger løbende overholdelsen af relevant lovgivning og andre forskrifter og bestemmelser i forbindelse med regnskabsaflæggelsen og rapporterer løbende herom til bestyrelsen.

Risikovurdering

Bestyrelsen foretager mindst en gang årligt en overordnet vurdering af risici i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen. Bestyrelsen tager som led i risikovurderingen stilling til risikoen for besvigelser og de foranstaltninger, der skal træffes, med henblik på at reducere og/eller eliminere sådanne risici. I den forbindelse drøftes ledelsens eventuelle incitament/motiv til regnskabsmanipulation eller anden besvigelser.

Whistleblower-ordning

Med henblik på at give mulighed for hensigtsmæssig og fortrolig rapportering af alvorlige forseelser eller mistanke herom, er der etableret et særligt system, hvori Fælleskassens medarbejdere kan indrapportere uetisk adfærd, som de måtte være bekendt med eller have mistanke om.

I fald medarbejdere støder på uetisk adfærd, har medarbejderen ret og pligt til enten at rapportere videre til bestyrelsen – eller i givet fald at sende meddelelse til Finanstilsynet.

Fælleskassens bestyrelse har besluttet, at indrapporterende medarbejdere er sikret fuld diskretion og fortrolighed ved en sådan indberetning. Bestyrelsen har ikke modtaget rapporter om uetisk adfærd.

Sammensætning af ledelsesorganer

Repræsentantskab

Generalforsamlingen kan vælge op til 10 repræsentantskabsmedlemmer, som vælges for 3 år ad gangen. I alt kan repræsentantskabet udgøres af op til 30 andelshavere. Repræsentantskabets arbejde er beskrevet i vedtægterne og forretningsorden for repræsentantskabet.

Fra repræsentantskabets midte vælges de bestyrelsesmedlemmer, som udgør Fælleskassens ledelse. En anden vigtig funktion er fastlæggelse af honorar til bestyrelsesmedlemmerne.

Ellers fungerer repræsentantskabet som bindeled mellem Fælleskassens andelshavere og Fælleskassens bestyrelse og direktion.

Herudover afholder repræsentantskabet 4-5 årlige møder. På møderne orienteres om Fælleskassens driftsmæssige situation, ligesom repræsentantskabet gennem temadrøftelser inviteres til at sætte sit præg på Fælleskassens udvikling.

Bestyrelsens sammensætning

Repræsentantskabet vælger bestyrelsen. Bestyrelsen består af 7 generalforsamlingsvalgte repræsentantskabsmedlemmer, der vælges for en periode af 3 år ad gangen og 1 medlem valgt af Fælleskassens medarbejdere, der vælges for en periode af 3 år ad gangen.

Bestyrelsen finder antallet af medlemmer hensigtsmæssigt. Ingen af bestyrelsens medlemmer deltager i den daglige ledelse af Fælleskassen. Det medarbejdervalgte medlem har samme rettigheder og ansvar som de repræsentantskabsvalgte medlemmer.

Bestyrelsesmedlemmernes erhvervsmæssige baggrund sikrer hensigtsmæssig bredde og erfaringsgrundlag i bestyrelsens tilgang til opgaverne, og bestyrelsen vurderer, at den er medvirkende til at sikre kvalificerede overvejelser og beslutninger. Bestyrelsen vurderer løbende, om der er anledning til at ajourføre eller styrke medlemmernes kompetencer i forhold til opgaverne. Bestyrelsen udarbejder årligt en selvevaluering jf. Finanstilsynets regler herom.

Bestyrelsens arbejde

Bestyrelsen påser, at direktionen overholder de af bestyrelsen vedtagne målsætninger, strategier og forretningsgange. Orientering fra direktionen sker systematisk såvel ved møder som ved skriftlig og mundtlig løbende rapportering.

Bestyrelsens strategiarbejde – ambitioner og planer

Kollektiver, bofællesskaber og tinyhouses:

Vi vil øge antallet af kunder, som bor eller ønsker at flytte i kollektiver og bofællesskaber, og skabe en totalløsning. Alt fra advokatrådgivning til byggerådgivning, fx tilknytning af en arkitekt eller ingeniørfirma og selvfølgelig vores økonomiske rådgivning samt finansiering, vil blive samlet som et helt unikt produkt, vi kan tilbyde markedet. Disse samarbejder koordineres af Andelskassen og sker derfor uden nogen former for økonomiske mellemværender parterne imellem.

Skoler:

Fælleskassen vil fortsat støtte små og mellemstore skoler, da de specielt i mindre byer kan være den afgørende faktor, der udgør forskellen på fraflytning eller tilflytning, specielt i yderområder. Når kommunerne, politikerne eller de store banker ikke er i stand til at vende den negative udvikling i yderområderne, så vil vi, i det omfang vi kan, hjælpe med at stoppe den negative spiral, som en skolelukning kan medføre.

Privat- og erhvervskunder:

Vi vil strukturere og justere vores produkter, så de bedre matcher vores kunder. På den måde kan vi mere præcist markedsføre dem til vores forskellige målgrupper og tilbyde vores potentielle og nuværende kunder relevante løsninger, da de måske ikke ved hvad Fælleskassen kan tilbyde. Vi vil øge tilstedeværelsen på vores digitale flader, blandt andet LinkedIn og Facebook. De flader vil blandt andet blive brugt til at udbrede vores ungdomskoncept, som vi mener, er en afgørende faktor for, fortsat at kunne tiltrække andelshavere til Fælleskassen.

Denne rapportering omfatter blandt andet udviklingen i sager, som har betydning for instituttets udvikling, lønsomhed samt finansielle stilling.

Bestyrelsen mødes efter en fastlagt mødeplan cirka 11 gange årligt.

Bestyrelsen træffer blandt andet beslutninger om bevilling af større engagementer, virksomhedskøb, større investeringer og frasalg, kapitalgrundlagets størrelse og sammensætning, langsigtede forpligtelser, kontrol og revisionsforhold samt væsentlige operationelle forhold.

Bestyrelsens forretningsorden fastlægger procedurer for direktionens rapportering til bestyrelsen og for disse parters kommunikation i øvrigt. Forretningsordenen gennemgås og vurderes årligt af bestyrelsen og tilpasses løbende til Fælleskassens situation.

Bestyrelsens formand og næstformand udgør formandskabet, der sammen med Fælleskassens direktion blandt andet tilrettelægger bestyrelsens møder. Formandens og næstformandens særlige opgaver er fastlagt i bestyrelsens forretningsorden. Bestyrelsen kan nedsætte udvalg i relation til særlige opgaver.

Revisionsudvalg

Fælleskassen er med baggrund i sin størrelse ikke underlagt reglerne om revisionsudvalg og bestyrelsen har vurderet, at det ikke for nærværende er nødvendigt at etablere et sådant.

Direktionen

Bestyrelsen ansætter den administrerende direktør, der har ansvaret for tilrettelæggelsen og gennemførelsen af de strategiske planer. Direktøren er ikke medlem af bestyrelsen, men deltager normalt i bestyrelsesmøderne.

Andelshaverne

Andelshaverne er Fælleskassens grundlag. Vi er til for vore andelshavere, og uden dem eksisterede vi ikke.

Vi ser os selv som – ANDELSHAVERNES ØKONOMISKE VÆRKSTED.

Fælleskassen søger løbende at informere andelshaverne om relevante forhold og muliggøre dialog med andelshaverne. Dette sker blandt andet ved offentliggørelse af nyheder på hjemmesiden, udsendelse af nyhedsbreve, opslag på Facebook og ved udarbejdelse af årsrapporter samt på general-

forsamlinger. Bestyrelsen vurderer løbende, om Fælleskassens kapitalstruktur er i overensstemmelse med andelshavernes interesser. Ledelsen vil fremover fokusere mere på, at de frie reserver, som nu er væsentligt større end andelskapitalen, til stadighed vokser.

Dermed sikrer vi vore andelshavere bedst muligt.

Generalforsamlingen

Generalforsamlingen er Fælleskassens øverste myndighed. Fælleskassens bestyrelse lægger vægt på, at andelshaverne får en detaljeret orientering og et fyldestgørende grundlag for de beslutninger, der træffes på generalforsamlingen.

Indkaldelse til generalforsamlingen offentliggøres og udsendes til andelshaverne med mindst 2 og højst 4 ugers varsel, således at andelshaverne har mulighed for at forberede sig.

Alle andelshavere har ret til at stemme – evt. ved fuldmagt – ved generalforsamlingen jfr. vedtægterne, ligesom der er mulighed for at fremsætte forslag til behandling.

Andelshaverne kan give fuldmagt til bestyrelsen.

Efter generalforsamlingens afholdelse offentliggøres et referat på Fælleskassens hjemmeside.

Bestyrelsen skal indkalde til ekstraordinær generalforsamling, hvis det begæres af:

1. 1/3 af repræsentantskabets medlemmer.
2. Bestyrelsen.
3. Revisionen.
4. Andelshavere, der repræsenterer mindst 1/20 af andelshaverne.

Fælleskassens vedtægter kan ændres ved en generalforsamlingsbeslutning i overensstemmelse med Fælleskassens vedtægter og Lov om Finansiell Virksomhed.

Vederlag til ledelsen

Bestyrelsen og repræsentantskabets formand og næstformand aflønnes med et fast vederlag, der fastsættes af repræsentantskabet. Bestyrelsen og repræsentantskabets formand og næstformand er ikke omfattet af nogen form for bonus eller incitamentsordning.

Bestyrelsens og repræsentantskabets formands og næstformands vederlag fastlægges for et år ad gangen, og besluttes af repræsentantskabet efter indstilling fra bestyrelsen.

Fælleskassens lønpolitik godkendes på generalforsamlingen.

Der indgår ikke ydelsesbaserede pensionsordninger i aflønning af bestyrelse eller direktion.

Ledelsens aflønning er nærmere beskrevet i årsregnskabets note 7.

Der findes ingen variable aflønningsformer i Fælleskassen.

Revision

Til varetagelse af andelshavernes og offentlighedens interesser vælges på den årlige ordinære generalforsamling et statsautoriseret revisionsfirma. Revisorerne aflægger rapport til den samlede bestyrelse minimum en gang om året og derudover umiddelbart efter konstatering af eventuelle forhold, som bestyrelsen bør forholde sig til.

Revisorerne deltager i bestyrelsesmøder i forbindelse med aflæggelse af årsrapporten. Forud for indstilling til valg på generalforsamlingen foretager bestyrelsen en vurdering af revisors uafhængighed, kompetencer mv.

Interessenterne

Fælleskassen søger løbende at udvikle og vedligeholde gode relationer til sine interessegrupper og samarbejdspartnere, idet sådanne relationer vurderes at have væsentlig og positiv betydning for Fælleskassens udvikling.

Medlemskaber og tætte samarbejdspartnere:

- Finans Danmark
- Finanssektorens Uddannelsescenter i Skanderborg
- Mastercard Payment Services A/S
- BEC [Bankernes EDB Central]
- Brancheorganisationen Lokale Pengeinstitutter
- Letpension
- Sparinvest [herunder Lokal Puljeinvest]
- Garanti fonden for Indskydere og Investorer
- DLR Kredit A/S
- Nykredit Realkredit A/S [Tidl. LR Realkredit A/S]
- Frederiksberg Handelsstandsforening
- Totalkredit A/S
- BOKIS A/S
- Nets Denmark A/S
- Loomis A/S
- Danske Andelskassers Bank A/S
- MobilePay
- PFA Pension
- Finans-Support ApS
- Advokaterne Foldschack & Forchhammer
- Demokratisk Erhverv
- Kooperationen

- Nærpension
- AP Pension
- Worldline Danmark

Samfundsansvar

Fælleskassen har oprettet en Grøn- og Socialøkonomisk pulje, hvor vi donerer vores provision-sindtægt fra Sparinvest til Grønne- og Socialøkonomiske formål.

For yderligere information henvises der til :

www.faelleskassen.dk eller **www.faellespuljen.dk**.

Der er i 2023 bevilliget 250 t.kr., mod 247 t.kr. i 2022.

Redegørelse om det underrepræsenterede køn i Andelskassens bestyrelse

Det er ledelsens vurdering, at mangfoldighed er med til at skabe bedre resultater og en hjælp til at træffe bedre beslutninger. Ledelsen arbejder derfor for at skabe en god balance mellem mænd og kvinder i Andelskassens bestyrelse.

Måltal for bestyrelsen

Det er bestyrelsens mål, at fordelingen af kvinder og mænd i bestyrelsen ligger tæt på 50/50. Dette mål er pt ikke helt opfyldt, da der er tre kvinder og fem mænd.

Grøn Vækst – kreditgivning til bæredygtige formål

Med vores Grøn Vækst-produkt håber vi at kunne bidrage til en mere bæredygtig udvikling i verden. Vi vil fremover forsøge at få viderekommunikeret, at Fælleskassen har et ganske fint tilbud til alle, der ønsker at investere i miljø og bæredygtighed. Det skal bemærkes, at ordningen både kan anvendes af virksomheder og private.

Vi har Grøn Vækst penge i følgende:

Vi har Grøn Vækst penge i følgende:

- Private miljø formål
- Servicevirksomheder
- Vedvarende energi
- Økologisk skovbrug
- Håndværksvirksomhed
- Sociale projekter
- Produktionsvirksomhed
- Distributionsvirksomhed
- Landsbyfællesskaber
- Kulturvirksomhed

Menneskerettigheder

Fælleskassen er bevidst om, at Fælleskassens aktiviteter særligt inden for investeringsområdet kan påvirke forhold, der vedrører de grundlæggende menneskerettigheder, når der investeres eller lånes til selskaber, som opererer globalt.

Fælleskassen ønsker at imødekomme kunders, medarbejders og udvalgte Ngo'ers interesse i, hvordan sådanne problemstillinger håndteres. Emnet bliver med mellemrum taget op i både bestyrelse og repræsentantskab.

Politikker

Det er Fælleskassens politik og retningslinjer, at investeringer og kreditgivning foregår i overensstemmelse med bredt anerkendte internationale konventioner og normer.

Det betyder, at Fælleskassen stiller krav til, at vores samarbejdspartnere på investeringssiden opererer efter en ansvarlig investeringspolitik. I praksis betyder det, at vores partnere stiller krav til selskaber i deres investeringsportefølje om overholdelse af internationale konventioner og standarder indenfor:

- Menneske- og arbejdstagerrettigheder
- God selskabsledelse
- Antikorruption
- Klima og miljø

Bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering

Bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering er en vigtig samfundsopgave, som Fælleskassen som pengeinstitut er en vigtig del af. Derfor er det Fælleskassens målsætning at minimere risikoen for at blive misbrugt til hvidvask eller terrorfinansiering.

Hvidvaskpolitik

Fælleskassen har med udgangspunkt i vores forretningsmodel udarbejdet en hvidvaskpolitik, der fastlægger Fælleskassens risikoprofil på området med henblik på effektiv forebyggelse, begrænsning og styring af risici for at blive misbrugt til hvidvask og finansiering af terrorisme.

Fælleskassen har udpeget en hvidvaskansvarlig, der skal sikre, at Fælleskassen overholder love og regler om hvidvask og terrorfinansiering, samt påse at foranstaltninger fastsat i hvidvaskpolitikken gennemføres.

Den hvidvaskansvarlige har desuden ansvaret for at mistænkelige forhold og transaktioner, bliver underrettet til Sekretariat for Økonomisk Kriminalitet også kaldet SØIK.

Uddannelse og samarbejde

Fælleskassens medarbejdere er en vigtig brik i det forebyggende arbejde, og bliver løbende undervist og certificeret. Uddannelsen skal sikre, at Fælleskassens medarbejdere har kendskab til gældende lovgivning, samt hvilke pligter og rolle den enkelte har i forbindelse med bestridelsen af sit job.

Fælleskassen deltager aktivt i diverse netværksarbejde på tværs af branchen for at være med til, at styrke viden og samarbejde i indsatsen med bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering.

Forretningsgange og skriftlige interne regler

Fælleskassen har udarbejdet skriftlige interne procedurer og regler om kundekendskab, opmærksomheds-, undersøgelses- samt noteringspligt, indberetning, opbevaring af registreringer, risikovurdering, risikostyring, samt uddannelses- og instruktionsprogrammer.

Vi skal kende vores kunder godt

En vigtig del af arbejdet er, at vi kender vores kunder og deres brug af Fælleskassen godt.

Så er det lettere at se, når noget er atypisk, og derfor skal undersøges nærmere.

Vores kundekendingsprocedurer, der tager udgangspunkt i branchens fælles standard, foretages indledningsvist ved etablering af kundeforholdet og løbende gennem hele kundeforholdet.

Medarbejderforhold

Medarbejderne er et af Fælleskassens vigtigste aktiver.

Personalepleje og medarbejdernes sikkerhed og sundhed er derfor vigtige områder for Fælleskassen, og ledelsen er klar over, at flere tiltag vil være påkrævet i de kommende år for at opretholde evnen til at tiltrække nødvendige højt kvalificerede medarbejdere.

Det er vigtigt, at medarbejderne løbende bliver holdt ajour med nyheder inden for sektoren og dermed de mange nye love og regler, der ser dagens lys.

Fælleskassen uddanner løbende rådgiverne, så de er i stand til at betjene andelshaverne tilfredsstillende. Som medejer af Finanssektorens Uddannelsescenter har vi ofte medarbejdere på kursus, ligesom samarbejdspartnere som Totalkredit og Sparinvest stiller uddannelse til rådighed.

Rådgivning om pension fylder til stadighed mere i vore rådgivningssamtaler, og mange kunder samler deres pensionsforhold i Fælleskassen.

Ved udgangen af 2023 er medarbejderstaben 15,9 medarbejdere.

Resultat- og totalindkomstopgørelse for 2023

Note	Resultatopgørelse	2023 tkr.	2022 tkr.
03	Renteindtægter _____	31.295	17.484
03	Negative renteindtægter _____	0	67
04	Renteudgifter _____	462	29
Netto renteindtægter		30.833	17.388
05	Udbytte af aktier mv. _____	113	82
	Gebyrer og provisionsindtægter _____	13.529	14.410
	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter _____	1.053	996
Netto rente- og gebyrindtægter		43.422	30.884
06	Kursreguleringer _____	833	-101
	Andre driftsindtægter _____	27	16
07	Udgifter til personale og administration _____	27.804	26.584
	Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver _____	1.469	1.248
	Andre driftsudgifter _____	8	8
18	Nedskrivning på udlån og tilgodehavender mv. _____	-324	-910
Resultat før skat		15.325	3.869
08	Skat _____	3.658	271
Årets resultat		11.667	3.598
Forslag til resultatdiponering			
	Overført til andelshaverpulje _____	3.701	1.000
	Overført til næste år _____	7.966	2.598
		11.667	3.598
Totalindkomstopgørelse			
	Årets resultat _____	11.667	3.598
Årets totalindkomst		11.667	3.598

Balance pr. 31.12.2023

Note	Aktiver	2023 tkr.	2022 tkr.
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker _____	323.653	333.343
09	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker _____	35.241	27.236
11-18	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris _____	372.711	327.764
10	Obligationer til dagsværdi _____	0	6.210
	Aktier mv. _____	14.476	12.433
19	Aktiver tilknyttet puljeordninger _____	19.801	20.604
20	Grunde og bygninger i alt _____	2.555	3.058
	Domicilejendomme [Leasing] _____	2.555	3.058
21	Øvrige materielle aktiver _____	1.559	2.375
	Aktuelle skatteaktiver _____	0	73
22	Udskudte skatteaktiver _____	547	345
	Aktiver i midlertidig besiddelse _____	4.833	0
	Andre aktiver _____	6.017	8.699
	Periodeafgrænsningsposter _____	949	921
Aktiver i alt		782.342	743.061
Passiver			
23	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker _____	1.509	1.948
24	Indlån og anden gæld _____	656.064	627.738
	Indlån i puljeordninger _____	19.801	20.604
	Aktuelle skatteforpligtelser _____	543	0
	Andre passiver _____	5.986	5.916
Gæld i alt		683.903	656.206
Hensatte forpligtelser			
	Hensættelser til tab på uudnyttede kredittilsagn _____	18	107
	Hensættelser til tab på garantier _____	14	8
Hensatte forpligtelser i alt		32	115
	Andelskapital _____	31.216	27.515
	Overført overskud eller underskud _____	67.191	59.225
Egenkapital i alt		98.407	86.740
Passiver i alt		782.342	743.061
25	Ikke-balanceførte poster		
	Garantier m.v. _____	73.174	85.034
	Uudnyttede kredittilsagn _____	49.251	58.417
Ikke-balanceførte poster i alt		122.425	143.451
26-29	Øvrige noter		

Egenkapitalopgørelse for 2023

	Andelskapital tkr.	Overført resultat tkr.	I alt tkr.
Egenkapital 01.01.2022 _____	26.515	56.627	83.142
Årets resultat _____	0	2.598	2.598
	1.000	0	1.000
Egenkapital 31.12.2022 _____	27.515	59.225	86.740
Egenkapital 01.01.2023 _____	27.515	59.225	86.740
Årets resultat _____	0	7.966	7.966
Andelshaverpulje _____	3.701	0	3.701
Egenkapital 31.12.2023 _____	31.216	67.191	98.407

NOTEOVERSIGT

- 01/ Anvendt regnskabspraksis
- 02/ Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder
- 03/ Renteindtægter
- 04/ Renteudgifter
- 05/ Gebyrer og provisionsindtægter
- 06/ Kursreguleringer
- 07/ Udgifter til personale og administration
- 08/ Skat
- 09/ Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker
- 10/ Obligationer til dagsværdi
- 11/ Udlån og andre tilgodehavender
- 12/ Gruppering på sektorer og brancher
- 13/ Nedskrivninger primo
- 14/ Eksponeringer før nedskrivninger primo
- 15/ Nedskrivninger ultimo
- 16/ Eksponeringer før nedskrivninger ultimo
- 17/ Analyse af ændringer i nedskrivninger
- 18/ Opsummering af regnskabsmæssig værdi af eksponeringer
- 19/ Aktiver tilknyttet puljeordninger
- 20/ Domicilejendom, leasing
- 21/ Øvrige materielle aktiver
- 22/ Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser
- 23/ Gæld til kreditinstitutter og centralbanker
- 24/ Indlån og anden gæld
- 25/ Eventualforpligtelser m.v.
- 26/ Nærtstående parter
- 27/ Kernekapital, kapitalgrundlag og solvens
- 28/ Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici
- 29/ Hoved- og nøgletal



Lars Michael Jensen



Tina Bacher Jensen



Ann Christensen



Lene Friis



Andreas Nørgaard



Gitte Leerbeck



Thorleif Kreisby Skjødt



Jeanette Fischer



Gert Crilles Jensen



Bo Schäfer



Kirsten Bodholdt



Allan Andersen



Lene Hellmund



Jesper Christophersen



Niels Solholt Christensen

Vores personlige rådgivere er specialiserede i
andelsboliglån, bæredygtige boligformer og
boligfællesskaber



Allan
Souschef



Lene
Privatrådgiver

Vores drikkedunke er både miljø- og klima-venlige

98% af flasken er lavet af sukkerrør.
Skruelåget er lavet af portugisisk kork.

Vandflasken er genanvendelig, lavet af sukkerrørsaffald og med bambuslåg.

Både bambus og sukkerrør optager CO₂ når de vokser.

VELOBIS

Note 01 / Anvendt regnskabspraksis

Lovgrundlag, praksis og præsentation

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Årsregnskabet præsenteres i danske kroner og er afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som for årsregnskabet 2022, uden ændringer.

INDREGNING OG MÅLING

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, og omkostninger indregnes med de beløb der vedrører regnskabsåret.

Alle værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, herunder afskrivninger, nedskrivninger og tilbageførsel af beløb der tidligere har været indregnet fremgår af resultatopgørelsen

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde andelskassen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå andelskassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris eller amortiseret kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af eventuelle afdrag samt tillæg/fradrag af den akkumulerede amortisering af forskellen mellem kostpris og nominelt beløb.

Ved indregning og måling tages hensyn til begivenheder, der fremkommer mellem balancedagen og tidspunktet for aflæggelsen af årsrapporten, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Ændres beløb, der blev indregnet for et tidligere regnskabsår, som følge af ændret regnskabsmæssig skøn, indregnes virkningen fremadrettet og på tilsvarende måde som det oprindelig skøn.

RESULTATOPGØRELSEN

Renter, gebyrer og provisioner

Renteindtægter, renteudgifter og gebyrer indregnes i resultatopgørelsen i den periode de vedrører. Visse gebyrer og provisioner, der er en del af den effektive rente af et finansielt instrument eller forpligtelse, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en integreret del af renten på de finansielle instrumenter og forpligtelser under henholdsvis renteindtægter og renteudgifter.

Provisioner og gebyrer, der er en integreret del af den effektive rente, indtægtsføres over lånenes forventede løbetid. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn, pensioner, sociale udgifter og goder m.v. til andelskassens personale, og indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder.

Udgifter til administration omfatter bl.a. markedsføring, it, kontorhold, kontingenter og forsikringer, samt øvrige administrative og driftsmæssige udgifter.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Udskudt skat medregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser.

BALANCEN

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker der måles til dagsværdi omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindsud i centralbanker.

Dagsværdien fastsættes sædvanligvis til nominal værdi.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris (IFRS 9)

Klassifikation og måling af finansielle instrumenter

Efter de IFRS 9-forenelige regnskabsregler foretages klassifikation og måling af finansielle aktiver på baggrund af de kontraktmæssige betalingsstrømme fra de finansielle aktiver og instituttets forretningsmodel for de finansielle aktiver.

Dette betyder, at finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger udelukkende består af rente og afdrag på de udestående beløb, skal klassificeres og måles i henhold til en af følgende forretningsmodeller:

- Finansielle aktiver, som besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning om at inkasere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme, der udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb. Finansielle aktiver, som indgår i denne kategori, måles efter første indregning til amortiseret kostpris
- Finansielle aktiver, som besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning, der kan opfyldes både ved at inkasere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme, som udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb, og ved at sælge de finansielle aktiver. Finansielle aktiver, som indgår i denne kategori, måles efter første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Finansielle aktiver, som ikke henhører under en af ovennævnte forretningsmodeller, måles efter første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. Herunder indgår finansielle aktiver, der indgår i en handelsbeholdning; finansielle aktiver, der besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne og en forretningsmodel, hvor finansielle aktiver styres, og resultatet vurderes på basis af dagsværdier.

Finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger ikke udelukkende består af rente og afdrag på de udestående beløb, måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. I denne kategori indgår kapitalandele og fordringer med særlige indfrielsesvilkår, herunder konverteringsret, eller hvor afkastet er baseret på andet end en almindelig anerkendt rente.

Omklassificeringen mellem de ovenstående målingskategorier foretages på baggrund af en vurdering af, om der er sket ændringer i den forretningsmæssige målsætning med de enkelte finansielle aktiver.

Andelskassens udlån og tilgodehavender måles uændret til amortiseret kostpris. Øvrige finansielle aktiver måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen som følge af, at de indgår i en handelsbeholdning, eller fordi betalingsstrømmene ikke udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb.

Andelskassen har ikke finansielle aktiver, der omfattes af målingskategorien med indregning af finansielle aktiver til dagsværdi gennem anden totalindkomst.

Klassifikation af finansielle forpligtelser skal enten ske til amortiseret kostpris eller til dagsværdi gennem resultatopgørelsen efter første indregning. Følgende finansielle forpligtelser skal indregnes til dagsværdi gennem resultatopgørelsen:

- Forpligtelser, der indgår i handelsbeholdningen.
- Forpligtelser med et eller flere indbyggende afledte finansielle instrumenter, som ikke lader sig adskille fra hovedkontrakten, eller hvor en separat måling af henholdsvis hovedkontrakt og det indbyggede finansielle instrument ikke er mulig.

Øvrige finansielle forpligtelser måles efter første indregning til amortiseret kostpris.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Regnskabsposten består af udlån, hvor udbetaling er sket direkte til låntager.

Udlån måles ved første indregning til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen af udlånet samt fradrag for modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente.

Efterfølgende måles udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris fratrukket det forventede kredittab.

Reguleringer til imødegåelse af tab som følge af kreditrisiko indregnes i resultatopgørelsen under regnskabsposten nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender mv.

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og lånetilsagn

Nedskrivninger og hensættelser baseres på det forventede kredittab i forhold til kreditrisikoen.

Kreditrisikoen udgør risikoen for, at låntager misligholder sine betalingsforpligtelser. Dette medfører, at der allerede på tidspunktet for første indregning foretages en nedskrivning for forventet tab. I den nedenstående beskrivelse omtales både nedskrivninger på udlån og tilgodehavender og hensættelser på garantier og kredittilsagn under fællesbetegnelsen, nedskrivninger.

Opgørelsen af det forventede kredittab afhænger af, om der er indtruffet en væsentlig stigning i kreditrisikoen siden første indregning. Opgørelsen af nedskrivninger følger en model med tre stadier:

- **Stadie 1** omfatter aktiver, hvor der ikke er sket en betydelig stigning i kreditrisiko. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i 12 måneder.
- **Stadie 2** omfatter aktiver, hvor der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen. I forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives eksponeringen med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i eksponeringens restløbetid.
- **Stadie 3** omfatter kreditforringede aktiver. I dette stadie beregnes nedskrivningerne baseret på en individuel vurdering af kredittabet i aktivets levetid.
- Kreditforringede ved første indregning omfatter de eksponeringer, som er kreditforringede ved første indregning. Disse oplyses særskilt i lighed med stadie 1-3.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender føres på en korrektivkonto, som modregnes under udlån, og hensættelser på garantier og uudnyttede kredittilsagn indregnes som en forpligtelse. I resultatopgørelsen indregnes nedskrivninger og hensættelser under posten nedskrivninger på udlån.

Stadieinddeling

Stadieinddelingen er baseret på instituttets ratingmodeller i form af PD-modeller udviklet af datacentralen og den interne kreditstyring.

Følgende principper ligger til grund for inddelingen i stadie 2 og 3.

Betydelig stigning i kreditrisiko [Stadie 2]

Udlån og andre tilgodehavender er inddelt efter om sandsynlighed for misligholdelse [PD], inden for 12 måneder ved første indregning er enten under 1,0 pct. eller 1,0 pct. og derover.

Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages

det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsindregning når:

Under 1 pct.

Sandsynligheden for misligholdelse [PD] i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, og 12-måneders PD stiger med 0,5 procentpoint eller mere.

1 pct. og derover

Sandsynligheden for misligholdelse [PD] i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, eller 12 måneders PD stiger med 2,0 procentpoint eller mere.

Herudover vurderes kreditrisikoen at være steget betydeligt, hvis låntager har været i restance i mere end 30 dage, uden at særlige forhold gør, at man kan se bort herfra.

Et udlån med en 12 måneders PD under 0,2 pct. på balancetidspunktet betragtes som værende forbundet med en lav kreditrisiko, såfremt aktuelle eller forventede forhold ikke indikerer andet.

Udlån med en lav kreditrisiko fastholdes i stadie 1.

Foruden udlån med en PD under 0,2 pct. er det instituttets vurdering, at tilgodehavender hos danske kreditinstitutter og centralbanker har en lav kreditrisiko.

Eksponeringer i stadie 2 tilhørende kunder som udviser betydelige svaghestegn, bliver indplaceret i stadie 2 svag.

Kreditforringede aktiver [Stadie 3]

Udlån og andre tilgodehavender, der måles til amortiseret kostpris, samt garantier og kredittilsagn kan være kreditforringet, hvis en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter eller
- Når instituttet eller andre långivere yder låntager lempelser i vilkår, som ikke ville være overvejet, hvis ikke låntager var i økonomiske vanskeligheder.
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive omfattet af anden økonomisk rekonstruktion.

- Bortfald af et aktivt marked for det finansielle aktiv på grund af økonomiske vanskeligheder.
- Erhvervelse eller oprettelse af et finansielt aktiv til en betragtelig underkurs, som afspejler indtrufne kredittab.

Herudover vurderes udlånet senest at være kreditforringet, hvis låntager har været i restance i mere end 90 dage.

Signifikante udlån vurderes individuelt for indikation på kreditforringelse ved hver regnskabsafslutning. Andelskassen gennemgår alle udlån over 2% af kapitalgrundlaget individuelt.

Definitionen af misligholdelse

Fastlæggelsen af, hvornår en låntager har misligholdt sine forpligtelser, er afgørende for opgørelsen af det forventede kredittab. Andelskassen anser en låntager for at have misligholdt sine forpligtelser såfremt:

- Låntager er mere end 90 dage i restance på væsentlige dele af deres forpligtelser eller
- Det er usandsynligt, at låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser fuldt.

Vurderingen af, om en låntager er i restance, gælder både overtræk over de fastsatte rammer og manglende betaling af enten afdrag eller renter.

Vurderingen af, hvorvidt det er usandsynligt, at en låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser, tager udgangspunkt i både kvalitative og kvantitative indikatorer.

En kvalitativ indikator for erhvervsudlån kan for eksempel være, om der er brud på covenants.

Kvantitative indikatorer kunne for eksempel være en vurdering af, hvorvidt en låntager kan opfylde sine forpligtelser på andre lån, eller er i restance på andre lån.

Af- og nedskrivninger

Nedskrivninger i stadie 1 og 2:

Opgørelsen af det forventede kredittab i stadie 1 og 2 foretages baseret på en nedskrivningsmodel.

Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelse (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD).

Modellen inkorporerer historiske observationer for de enkelte inputs og ligeledes fremadskuende information, herunder makroøkonomiske forhold.

Fastlæggelse af input til nedskrivningsmodellen

Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelse (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD).

Input til nedskrivningsmodellen er baseret på historisk information, som er udviklet af andelskassens datacentral ved brug af statistiske modeller.

Fastlæggelsen af sandsynligheden for misligholdelse (PD) tager udgangspunkt i observerede misligholdelser igennem en periode, som dækker over en økonomisk cyklus, og herefter konverteres de observerede misligholdelser til en estimeret sandsynlighed, der gælder for et bestemt tidspunkt (12 måneders PD).

Livstids PD opgøres med udgangspunkt i 12 måneders PD på baggrund af matematiske modeller og fremskrivninger af 12 måneders PD. Dette er baseret på forventninger til fremtiden og lånenes udvikling.

Fastlæggelsen af krediteksponering ved misligholdelse (EAD) tager udgangspunkt i den forventede ændring til eksponeringen efter balancedagen, inklusive tilbagebetaling af renter og afdrag samt yderligere træk på kredittilsagn.

Datacentralens fastlæggelse af EAD tager udgangspunkt i historisk information om forventede ændringer i eksponeringer over lånenes levetid inden for det enkelte låns rammer. Der tages derved højde for afdragsprofil, førtidsindfrielse og ændringer i brugen af kreditter.

Forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD) er estimeret på baggrund af forskellen mellem de kontraktuelle pengestrømme og de pengestrømme, som instituttet forventer at modtage efter misligholdelse inklusive pengestrømme ved realisering af sikkerheder. Fastlæggelsen af LGD tager udgangspunkt i de forventede sikkerhedsværdier fratrukket omkostninger ved salg samt pengestrømme, som en låntager kan betale i øvrigt ud over sikkerheder.

Der tages ligeledes højde for eventuel reduktion i pris, såfremt sikkerheden skal realiseres inden for en kortere periode. De fremtidige pengestrømme tilbagediskonteres til nutidsværdi.

Nutidsværdien beregnes for fastforrentede udlån og tilgodehavender baseret på den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier

Fremadskuende information indgår i beregningen af forventet tab i form af makroøkonomiske prognoser og fremskrivninger. Som udgangspunkt herfor bruges en model, der udvikles og vedligeholdes af LOPI - Lokale Pengeinstitutter.

Modellen er opbygget omkring fastlæggelsen af historiske sammenhænge mellem nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variable.

Disse sammenhænge tilføres herefter estimater for de makroøkonomiske variable, baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc.

Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher, mens der for løbetider udover 2 år foretages en lineær interpolation mellem nedskrivningsprocenten for år 2 og nedskrivningsprocenten i år 10, hvor der i modelmæssig henseende antages at indtræffe en 'langtidsligevægt' opgjort som et strukturelt niveau fra prognoserne.

Løbetider udover 10 år tildeles i modelmæssig henseende samme nedskrivningsprocent som langtidsligevægten i år 10.

Endelig transformeres de beregnede nedskrivningsprocenter til justeringsfaktorer, der korrigerer datacentralens estimater i de enkelte sektorer og brancher. Instituttet foretager tilpasninger til disse, baseret på egne forventninger til fremtiden, og med udgangspunkt i lånesammensætningen.

Ledelsesmæssige tillæg

Fælleskassen foretager en vurdering af om der skal være tillæg til de beregnede nedskrivninger til dækning af forventede kredittab. Fælleskassen vurderer en række skøn over faktorer, som kan forventes at påvirke de fremtidige tab på de eksponeringer, som findes på balancedagen, herunder eksempelvis forventninger til makroøkonomiske forhold, brancheudvikling eller særlige risikofyldte porteføljer.

Der indregnes justeringer til de beregnede nedskrivninger på basis heraf.

Nedskrivninger i stadie 2 svag og 3

Til beregningen af nutidsværdien anvendes for fastforrentede udlån og tilgodehavender den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Afskrivninger

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, afskrives helt eller delvist, såfremt der ikke længere er en rimelig forventning om dækning af det udestående beløb. Ved afskrivning ophører aktivet med at være indregnet i balancen helt eller delvist. Fastsættelsen af, hvornår der ikke er en rimelig forventning om dækning af de udestående beløb, baserer sig typisk på konkrete forhold hos den enkelte låntager. Dette kunne f.eks. være likviditet, aktivsammensætning, egenkapital og fremtidig indtjening.

I henhold til kreditpolitikken tages de sikkerheder som det er muligt ved indgåelse af eksponeringer. Det er andelskassens praksis, at en fordring afskrives regnskabsmæssigt, når retskravet er fortabt eller sandsynligheden for inddrivelse er meget fjern. Principperne for tabsafskrivning er de samme for privatkunder såvel som for erhvervs kunder.

Inden der foretages afskrivning, har en låntager været igennem en gældsinddrivelsesproces, hvor der typisk vil blive foretaget en frivillig aftale, hvor andelskassen bliver delvist indfriet.

Gældsinddrivelsesprocessen fortsætter efter der er sket ophør af indregning af udlån. For erhvervs kunder fortsætter processen, indtil låntager enten begæres konkurs, rekonstruktion eller der bliver aftalt en frivillig akkord. For privatkunder forsøges det at indgå en frivillig aftale, der enten indeholder lempelige vilkår eller eftergivelse af gæld. I enkelte tilfælde sendes sager til inddrivelse via et inkasso selskab, som står for inddrivelse af gælden.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer der indgår i en handelsbeholdning eller besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne, eller styres og vurderes på basis af dagsværdi, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdien. Obligationer bogføres efter handelsdato.

Hvis markedet for en eller flere obligationer er illikvidt, eller hvis der ikke findes en offentligt anerkendt pris, fastsætter instituttet dagsværdien ved brug af anerkendte værdiansættelsesteknikker.

Disse teknikker omfatter anvendelse af tilsvarende nylige transaktioner mellem uafhængige parter, henvisning til andre tilsvarende instrumenter, analyser af tilbagediskonterede pengestrømme samt andre modeller baseret på observerbare markedsdata.

Aktier mv.

Aktier måles til dagsværdi. Dagsværdien for aktier, der handles på aktive markeder, opgøres efter lukkekursen på balancedagen.

Dagsværdien for unoterede og illikvide aktier tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handlinger og lignende eller alternativt kapitalværdiberegninger.

Illikvide og unoterede kapitalandele, hvor det ikke vurderes muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi, måles til kostpris.

Domicilejendomme

Leasingkontrakter vedrørende domicilejendomme indregnes ved første måling til nettoværdien af leasingforpligtelsen inkl. omkostninger, og afskrivningsperioden er fastsat til 10 år.

Øvrige materielle aktiver

Driftsmateriel måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Restværdien revurderes årligt. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdi herefter:

Driftsmateriel:

Brugstid: 3-10 år / **Restværdi:** 0 % af kostpris

Indretning af lejede lokaler:

Brugstid: 5-10 år / **Restværdi:** 0 % af kostpris

Øvrige materielle anlægsaktiver vurderes for nedskrivningsbehov, når der er indikation for værdiforringelse, og der nedskrives til genindvindingsværdien, som er den højeste af nettosalgssum og nytteværdien. Kunst indregnes til kostpris og afskrives ikke.

Aktiver i midlertidig besiddelse

Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter materielle aktiver, herunder aktiver overtaget som følge af afvikling af kundeengagementer, hvor det er hensigten at sælge aktiverne inden for 12 måneder. Overtagne aktiver indregnes til den laveste værdi af regnskabsmæssig værdi og dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg.

Der afskrives ikke på aktiverne fra det tidspunkt, hvor de klassificeres som aktiver i midlertidig besiddelse.

Periodeafgrænsningsposter og andre aktiver

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte udgifter vedrørende efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Andre aktiver omfatter hovedsagligt tilgodehavende rente- og provisionsindtægter der er indtjent inden balancedagen, men først afregnes i efterfølgende regnskabsår. Andre aktiver måles til dagsværdi.

Finansielle forpligtelser

Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved gælds-påtagelse til det modtagne provenu, hovedstolen med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger.

I efterfølgende perioder indregnes finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Hensatte forpligtelser

Garantier og andre forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes når det på balancedagen er sandsynliggjort, at forpligtelsen vil medføre et træk på andelskassens økonomiske ressourcer, og at forpligtelsen beløbsmæssigt kan opgøres pålideligt.

Egenkapital

Opskrivning af andelskapitalen

Opskrivning af andelskapitalen indregnes som en gældforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse. Den foreslåede opskrivning for regnskabsåret vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Skatter

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuelt skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalte acontoskatter.

Udskudt skat indregnes efter den balanceorienterede gælds metode af alle midlertidige forskelle

mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser.

Udskudte skatteaktiver indregnes med det beløb, som forventes at blive udnyttet, eksempelvis ved udligning i skat af fremtidig indtjening, eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Omregning af fremmed valuta

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs [lukkekurs]. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Ikke monetære poster omregnes for aktiver der måles til kostpris til transaktionsdagens valutakurs og for aktiver der måles til dagsværdi til balancedagens valutakurs [lukkekurs].

Øvrige oplysninger

Eventualforpligtelser og garantier

Andelskassens udestående garantier er oplyst i noterne under posten "Eventualforpligtelser". Såfremt det vurderes sandsynligt, at en udestående garanti vil påføre andelskassen et tab, er forpligtelsen hertil hensat under posten "Hensættelse til tab på garantier" og udgiftsført i resultatopgørelsen under "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v."

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er medtaget i henhold til bilag 7 til regnskabsbekendtgørelsen, og er defineret i vejledning til regnskabsindberetning for kreditinstitutter.

Note 02/ Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder

Områder med regnskabsmæssige skøn

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af ledelsen i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske.

De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er følgende:

- Nedskrivning på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn.

Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er foretaget i overensstemmelse med den i note 1 beskrevne regnskabspraksis, og er baseret på en række forudsætninger.

Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket, og påvirkningen kan være væsentlig.

Måling af udlån bliver væsentligt påvirket af den nuværende økonomiske stabilitet i samfundet. Det kan således ikke afvises, at en negativ udvikling inden for brancher, hvor andelskassen har betydelige engagementer, kan medføre yderligere nedskrivninger.

Såfremt det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividendeudbetalinger fra boer, også undergivet væsentlige skøn.

Ved måling af sikkerheder med pant i helt eller delvist udlejede erhvervsjendomme eller boligjendomme er afkastkrav en af de væsentligste forudsætninger, som instituttet anvender. Værdien af ejendomme fastsættes på grundlag af en vurdering af det afkastkrav, som en investor forventes at stille til en ejendom i den pågældende kategori.

Afkastkravets størrelse afhænger bl.a. af geografi, beliggenhed i det pågældende område, ejendommens anvendelsesmuligheder [erhverv/beboelse], vedligeholdelsesstand samt eventuel genudlejning og dermed niveauet for tomgang mv.

For privatkunder er der usikkerhed forbundet med opgørelse af nedskrivninger som følge af usikkerhed i den fremtidige betalingsevne. For en del af låntagerne konstateres det, at selvom de på nuværende tidspunkt kan betale ydelserne på lånene, så vil yderligere krav til afdrag eller rente presse betalingsevnen.

Hertil kommer, at en række bolig ejere ikke vil kunne afhænde deres bolig uden tab.

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier

Fastlæggelse af forventet tab er baseret på ledelsens forventninger til den fremtidige økonomiske udvikling. Sådanne forventninger er forbundet med en stor grad af skøn fra ledelsen. Ledelsen foretager dette skøn med udgangspunkt i forskellige scenarier [en "base case", en "bedre case" og en "værre case"].

Disse tre scenarier tildeles en sandsynlighedsvægt afhængigt af ledelsens vurdering af de nuværende forventninger til fremtiden. Fastlæggelsen af scenarier og sandsynlighedsvægtning heraf er forbundet med usikkerhed.

Udover fastlæggelsen af forventninger til fremtiden er nedskrivninger i stadie 1 og 2 ligeledes behæftet med en usikkerhed som følge af, at modellerne ikke tager højde for alle relevante forhold. Da der fortsat er begrænset historisk datagrundlag som udgangspunkt for beregningerne, har det været nødvendigt at supplere modellens beregninger med ledelsesmæssige skøn. Fastlæggelsen af det ledelsesmæssige skøn er foretaget ud fra en konkret vurdering af det enkelte segment og de berørte låntagere.

Vurderingen af effekten for den langsigtede sandsynlighed for misligholdelse for disse låntagere, og segmenter ved henholdsvis forbedret og forværret udfald af makroøkonomiske scenarier, er forbundet med skøn.

Ledelsesmæssigt skøn

Udbruddet af Covid-19 skabte stor usikkerhed om fremtiden, både at der var tale om en sundhedskrise, og at der samtidig var forventning om, at nedlukning og smittespredning ville få betydelige økonomiske konsekvenser.

Fælleskassen beregnede sig i den forbindelse frem til et ledelsesmæssigt skøn, som løbende blev revurderet. Fælleskassen konstaterede på intet tidspunkt i perioden at kunderne kom i problemer på baggrund af Covid-19 pandemien eller afledte effekter heraf.

For regnskabsåret 2023 har ledelsen indregnet et ledelsesmæssigt skøn på baggrund af krigen i Ukraine, fortsat forsyningsusikkerhed og risikoen for recession. Det ledelsesmæssige skøn er foretaget både som nedskrivning og som kapitalreservation. Det samlede ledelsesmæssige skøn ultimo 2023 er forøget med 16,8 % til tkr. 730 i tillæg til nedskrivningerne tillige med en kapitalmæssig reservation på tkr. 550 samlet set har Fælleskassen reserveret tkr. 1.280.

Det ledelsesmæssige tillæg vedrører eksponeringerne i stadie 1, stadie 2 og stadie 3, hertil kommer at stadie 3 kunder er underlagt en individuel vurdering, hvor der i de individuelle vurderinger inkluderes risici relateret til den nuværende markedssituation.

Til blancodelen på den resterende kreditportefølje har ledelsen valgt at reservere samme procentdel via et forhøjet kapitalbehov.



Noter / Resultatopgørelse og balance

	2023 tkr.	2022 tkr.
03/ Renteindtægter		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker _____	9.908	0
Udlån og andre tilgodehavender _____	21.330	17.417
Obligationer _____	56	65
Øvrige renteindtægter _____	1	2
Renteindtægter i alt _____	31.295	17.484
03/ Negative renteindtægter		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker _____	0	67
Negative renteindtægter i alt _____	0	67
04/ Renteudgifter		
Indlån og anden gæld _____	403	-52
Øvrige renteudgifter _____	59	81
Renteudgifter i alt _____	462	29
05/ Gebyrer og provisionsindtægter		
Værdipapirhandel og depoter _____	268	241
Betalingsformidling _____	1.462	1.308
Lånesagsgebyrer _____	1.820	1.898
Garantiprovision _____	3.278	3.845
Øvrige gebyrer og provisioner _____	6.701	7.118
Gebyrer og provisionsindtægter i alt _____	13.529	14.410
06/ Kursreguleringer		
Obligationer _____	96	-521
Aktier mv. _____	818	504
Valuta, rente mv. i alt _____	-81	-84
Aktiver tilknyttet puljeordninger _____	-2.024	2.241
Indlån i puljeordninger _____	2.024	-2.241
Kursreguleringer i alt _____	833	-101

Noter / Resultatopgørelse og balance

	2023 tkr.	2022 tkr.
07/ Udgifter til personale og administration		
Personaleudgifter:		
Lønninger [her er alene tale om faste lønde] _____	11.333	11.948
Pensioner _____	1.224	1.258
Udgifter til social sikring og afgifter mv. _____	2.062	2.132
I alt _____	14.619	15.338
Øvrige administrationsomkostninger _____	13.185	11.246
Udgifter til personale og administration i alt _____	27.804	26.584
Heraf lønninger og vederlag til bestyrelse: _____	515	421
<p>Oplysninger om individuelle vederlag til medlemmer af bestyrelsen og direktionen er tilgængelige på Fælleskassens hjemmeside.</p> <p>Fælleskassen har ikke udover ovenstående løn og pensionsforhold, forpligtelser for nuværende og/eller forhenværende medlemmer af bestyrelse, direktion og særlige risikotagere.</p>		
Gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede _____	15,9	16,4
Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor		
Lovpligtig revision af årsregnskabet _____	300	452
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed _____	154	125
Samlet honorar til de generalforsamlingsvalgte der udfører den lovpligtig revision _____	454	577
<p>Ikke-revisionsydelser vedrører lovpligtige erklæringer, samt erklæringer vedrørende NemID og MitID samt review af årets overskud til indregning i kapitalgrundlaget.</p>		

Noter / Resultatopgørelse og balance

		2023 tkr.	2022 tkr.
08/	Skat		
	Beregnet skat af årets indkomst _____	3.860	841
	Ændring i udskudt skat _____	-202	-570
	Skat af årets resultat _____	3.658	271
	Skatteafstemning		
	Gældende skattesats _____	22,0	22,0
	Særskat for finansielle virksomheder i Danmark _____	3,2	0,0
	Ikke-skattepligtige indtægter _____		
	og ikke-fradragsberettigede udgifter m.m. _____	-1,3	-15,0
	Effektiv skatteprocent _____	23,9	7,0
09/	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker fordelt efter restløbetid		
	Anfordringstilgodehavender _____	35.241	27.236
	I alt fordelt efter restløbetid _____	35.241	27.236
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter _____	35.241	27.236
	Tilgodehavender i alt _____	35.241	27.236
10/	Obligationer til dagsværdi		
	Realkreditobligationer _____	0	6.210
	Obligationer i alt _____	0	6.210

Noter / Resultatopgørelse og balance

	2023 tkr.	2022 tkr.
11/ Udlån og andre tilgodehavender		
Udlån og tilgodehavender før nedskrivninger _____	380.959	338.830
Nedskrivninger ultimo _____	8.248	11.066
Udlån og andre tilgodehavender ultimo _____	372.711	327.764
Samlet udlån fordelt efter restløbetid		
Anfordring _____	13.163	12.199
Til og med 3 måneder _____	15.089	5.994
Over 3 måneder og til og med 1 år _____	53.804	42.504
Over 1 år og til og med 5 år _____	100.388	104.846
Over 5 år _____	190.267	162.221
	372.711	327.764

Standardvilkår

Erhvervs kunder: Typisk er der et opsigelsesvarsel fra andelskassens side på 1 måned. Ved erhvervs lån stilles der krav om, at kunden løbende afleverer økonomiske oplysninger til andelskassen.

Privat kunder: Typisk er der et opsigelsesvarsel fra andelskassens side på 1 måned. Der stilles normalt krav om økonomiske oplysninger ved nyudlån samt ved ændringer til eksisterende udlån.

Sikkerhedsstillelse

Til sikkerhed for private udlån og kreditfaciliteter stilles der i størst muligt omfang ejerpant i private ejendomme [herunder andelsboliger]; pant i motorkøretøjer og lystfartøjer, samt for en mindre dels vedkommende selvskyldnerkaution af god bonitet. Endvidere er det kutyme at debitor deponerer en livspolice til sikkerhed for engagementet.

For erhvervsfaciliteter stilles ejerpant i erhvervs ejendomme, motor-køretøjer, driftsmidler og driftsinventar. Endvidere kan der kræves virksomhedspant eller fordringspant, såfremt omstændighederne taler herfor. For Fælleskassens skolesegment gælder det endvidere, at der kræves transport i skolens statstilskud.

Noter / Resultatopgørelse og balance

11/

2022

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter ratingklasser og stadier i IFRS9 (opgjort før nedskrivning og hensættelser):

Eksponeringer, der er:

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Se fodnote*	Total
Med normal bonitet el. utvivltsomt god bonitet [3] _____	116.458	0	0	0	116.458
Med normal bonitet el. utvivltsomt god bonitet [2a] _____	161.993	3.832	0	0	165.825
Med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn [2b] _____	69.675	59.343	0	3.076	132.094
Med væsentlige svaghedstegn [2c] _____	11.709	24.509	0	53	36.271
Kreditforringede [1] _____	0	0	30.941	699	31.640
Total _____	359.835	87.684	30.941	3.828	482.288

*Kreditforringet ved første indregning

2023

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter ratingklasser og stadier i IFRS9 (opgjort før nedskrivning og hensættelser):

Eksponeringer, der er:

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Se fodnote*	Total
Med normal bonitet el. utvivltsomt god bonitet [3] _____	85.794	0	0	0	85.794
Med normal bonitet el. utvivltsomt god bonitet [2a] _____	207.112	3.041	0	0	210.153
Med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn [2b] _____	80.870	57.613	0	2.159	140.642
Med væsentlige svaghedstegn [2c] _____	15.863	31.074	0	1	46.938
Kreditforringede [1] _____	0	0	19.868	4	19.872
Total _____	389.639	91.728	19.868	2.164	503.399

*Kreditforringet ved første indregning

Noter / Resultatopgørelse og balance

		2023	2022
12/	Gruppering på sektor og brancher	Procent	Procent
	Offentlige myndigheder _____	0	0
	Erhverv, herunder:		
	Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri _____	0	0
	Industri og råstofindvinding _____	1	1
	Energiforsyning _____	0	0
	Bygge- og anlæg _____	1	1
	Handel _____	5	6
	Transport, hoteller og restauranter _____	3	6
	Information og kommunikation _____	3	3
	Finansiering og forsikring _____	4	5
	Fast ejendom _____	11	9
	Øvrige erhverv _____	25	29
	Erhverv i alt _____	53	60
	Private _____	47	40
	I alt _____	100	100

Noter / Resultatopgørelse og balance

13/	Nedskrivninger mv. 01.01.2023 under IFRS 9 opdelt i stadier	Stadie 1 01.01.2023 tkr.	Stadie 2 01.01.2023 tkr.	Stadie 3 01.01.202 tkr.	Kreditfor- ringet ved første ind- regning tkr. 01.01.2023	I alt 01.01.2023 tkr.
	Udlån til amortiseret kostpris* _____	842	305	9.856	170	11.173
	Garantier _____	8	0	0	0	8
	I alt _____	850	305	9.856	170	11.181

* Inklusiv uudnyttede kredittilsagn

14/	Eksponeringer før nedskrivninger mv. 01.01.2023 under IFRS 9 opdelt i stadier	Stadie 1 01.01.2023 tkr.	Stadie 2 01.01.2023 tkr.	Stadie 3 01.01.2023 tkr.	Kreditfor- ringet ved første ind- regning tkr. 01.01.2023	I alt 01.01.2023 tkr.
	Udlån til amortiseret kostpris* _____	295.424	69.681	28.313	3.828	397.246
	Garantier _____	64.411	18.003	2.628	0	85.042
	I alt _____	359.835	87.684	30.941	3.828	482.288

* Inklusiv uudnyttede kredittilsagn

Noter / Resultatopgørelse og balance

15/	Nedskrivninger mv. 31.12.2023 under IFRS 9 opdelt i stadier	Stadie 1 31.12.2023 tkr.	Stadie 2 31.12.2023 tkr.	Stadie 3 31.12.2023 tkr.	Kreditfor- ringet ved første ind- regning tkr. 31.12.2023	I alt 31.12.2023 tkr.
	Udlån til amortiseret kostpris* _____	412	1.020	6.790	44	8.266
	Garantier _____	11	3	0	0	14
	I alt _____	423	1.023	6.790	44	8.280

* Inklusiv uudnyttede kredittilsagn

16/	Eksponeringer før nedskrivninger mv. 31.12.2023 under IFRS 9 opdelt i stadier	Stadie 1 31.12.2023 tkr.	Stadie 2 31.12.2023 tkr.	Stadie 3 31.12.2023 tkr.	Kreditfor- ringet ved første ind- regning tkr. 31.12.2023	I alt 31.12.2023 tkr.
	Udlån til amortiseret kostpris* _____	331.951	78.672	17.424	2.164	430.211
	Garantier _____	57.688	13.056	2.444	0	73.188
	I alt _____	389.639	91.728	19.868	2.164	503.399

* Inklusiv uudnyttede kredittilsagn

Noter / Resultatopgørelse og balance

17/ Analyse af ændringer i nedskrivninger i året opdelt i de enkelte stadier med sammenhæng til resultatførte nedskrivninger mv. Opsummering af samlede resultatførte nedskrivninger mv. fremgår af note 18.	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Kreditfor- ringet ved første ind- regning tkr.	I alt	Resultat- førte ned- skrivninger mv.
	2023 tkr.	2023 tkr.	2023 tkr.	2023 tkr.	2023tkr.	2023 tkr.
Nedskrivninger og hensættelser til tab						
Nedskrivninger 01.01.2023 under IFRS 9, udlån til amort. kostpris ____	842	305	9.856	170	11.173	0
Nedskrivninger vedr. nye eksponeringer i året, herunder nye konti til eksisterende kunder ____	70	1	0	44	115	115
Tilbageført nedskrivninger vedr. indfrieede konti _____	-792	0	-512	-170	-1.474	-1.474
Overførsel til stadie 1 _____	-124	124	0	0	0	0
Overførsel til stadie 2 _____	0	-21	21	0	0	0
Overførsel til stadie 3 _____	80	0	-80	0	0	0
Ledelsesmæssigt tillæg som følge af markedssituationen _____	0	105	0	0	105	105
Nedskrivninger i året som følge af ændring i kreditrisiko _____	336	506	118	0	960	960
Tidligere nedskrevet, nu endelig tabt .	0	0	-2.613	0	-2.613	0
Andre bevægelser [rentekorr.] _____	0	0	0	0	0	-59
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	0	0	0	0	0	23
Nedskrivninger 31.12.2023 _____	412	1.020	6.790	44	8.266	-330
Hensættelser 01.01.2023 under IFRS 9, uudnyttet maks. og tilsagn ____	8	0	0	0	8	0
Tilbageført hensættelser vedr. indfrieede konti _____	3	3	0	0	6	6
Hensættelser til tab 31.12.2023 ____	11	3	0	0	14	6

18/

Opsummering regnskabsmæssig værdi af eksponeringer

	Ekspone- ring før nedskrivninger	Nedskriv- ninger	Regnskabs- mæssig værdi	Resultatført nedskriv- ninger mv. i alt
	2022 tkr.	2022 tkr.	2022 tkr.	2022 tkr.
Udlån til amortiseret kostpris* _____	397.246	11.173	386.073	-878
Garantier _____	85.042	8	85.034	-32
I alt _____	482.288	11.181	471.107	-910

* Inklusiv uudnyttede kredittilsagn

	2022 Procent
Årets nedskrivningsprocent _____	-0,2
Akkumuleret nedskrivningsprocent _____	2,6

18/

Opsummering regnskabsmæssig værdi af eksponeringer

	Ekspone- ring før nedskrivninger	Nedskriv- ninger	Regnskabs- mæssig værdi	Resultatført nedskriv- ninger mv. i alt
	2023 tkr.	2023 tkr.	2023 tkr.	2023 tkr.
Udlån til amortiseret kostpris* _____	430.211	8.266	421.945	-330
Garantier _____	73.188	14	73.174	6
I alt _____	503.399	8.280	495.119	-324

* Inklusiv uudnyttede kredittilsagn

	2023 Procent
Årets nedskrivningsprocent _____	-0,1
Akkumuleret nedskrivningsprocent _____	1,8

	2023 tkr.	2022 tkr.
19/ Aktiver tilknyttet puljeordninger		
Andelskassens puljeordninger er fordelt på disse aktivtyper:		
Obligationer _____	0	0
Danske Aktier _____	955	1.030
Mixpulje Minimum _____	72	72
Mixpulje Middel _____	6.500	6.257
Globale Aktier _____	1.444	1.551
Mixpulje Høj _____	7.724	8.691
Mixpulje Lav _____	1.219	1.320
Mixpulje Maksimum _____	1.887	1.683
Aktiver tilknyttet puljeordninger i alt _____	19.801	20.604
20/ Domiciljendom, leasing		
Primo værdi _____	3.058	3.561
Tilgang _____	0	0
Afskrivninger _____	-503	-503
Ultimo værdi _____	2.555	3.058
21/ Øvrige materielle aktiver		
Samlet kostpris primo _____	5.617	5.537
Tilgang i årets løb _____	150	311
Afgang i årets løb _____	0	-231
Samlet anskaffelsespris ultimo _____	5.767	5.617
Af- og nedskrivninger primo _____	3.242	2.728
Årets afskrivninger _____	966	745
Årets afskrivninger på afgang _____	0	-231
Af- og nedskrivninger ultimo _____	4.208	3.242
Bogført beholdning ultimo _____	1.559	2.375

	2023 tkr.	2022 tkr.
22/ Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser		
Udskudt skat primo _____	345	-225
Ændring i udskudt skat _____	202	570
Ultimo _____	547	345
Udskudt skat netto		
Øvrige materielle aktiver _____	-62	-198
Udlån _____	609	543
Udskudt skat netto i alt _____	547	345
Udskudte skatte aktiver		
Øvrige materielle aktiver _____	-62	-198
Udlån _____	609	543
Udskudte skatte aktiver i alt _____	547	345
23/ Gæld til kreditinstitutter og centralbanker		
På anfordring _____	1.509	1.948
Gæld i alt _____	1.509	1.948
24/ Indlån og anden gæld		
Fordeling på restløbetider		
På anfordring _____	594.755	576.331
Indlån med opsigelsesvarsel:		
Til og med 3 måneder _____	34.322	19.215
Over 3 måneder og til og med 1 år _____	106	1.616
Over 1 år og til og med 5 år _____	491	5.880
Over 5 år _____	26.390	24.696
	656.064	627.738
Fordeling på indlånstyper		
På anfordring _____	587.993	594.540
Med opsigelsesvarsel _____	35.526	1.223
Særlige indlånsformer _____	32.545	31.975
Indlån og anden gæld i alt _____	656.064	627.738

		2023 tkr.	2022 tkr.
25/	Eventualforpligtelser m.v.		
	Garantier		
	Finansgarantier _____	25.056	27.895
	Tabsgarantier for realkreditlån _____	32.714	40.271
	Øvrige garantier _____	15.404	16.868
	Garantier i alt _____	73.174	85.034
	Uudnyttede kredittilsagn _____	49.251	58.417
	Ikke-balanceførte poster i alt _____	122.425	143.451
	Andelskassen anvender BEC som datacentral		
	Andelskassen har deponeret 5,0 mio.kr. til sikkerhed for clearingskonto i Danske Andelskassers Bank. Derudover er der ikke afgivet pantsætninger, sikkerhedsstillelser eller lignende.		
26/	Nærtstående parter		
	Alle transaktioner med nærtstående parter sker på markedsvilkår. Andelskassen definerer nærtstående parter som medlemmer af Andelskassens bestyrelse og direktion samt de virksomheder, hvori bestyrelsesmedlemmer har bestemmende indflydelse.		
	Nærtstående parter med bestemmende indflydelse over Andelskassen Fælleskassen: Ingen		
	Transaktioner med nærtstående parter i regnskabsåret		
	Der har i regnskabsåret været følgende transaktioner mellem andelskassen og nærtstående parter		
	Bestyrelse		
	Udlån og andre tilgodehavender _____	1.177	4.595
	Garantier _____	0	10
	Uudnyttede kreditfaciliteter _____	275	1.501
	Lån, lånetilsagn og garantier i alt _____	1.452	6.106
	Udlånsrente _____	2,45-9,65 %	2,45-7,45 %
	Sikkerheder _____	454	354
	Indlån _____	1.244	2.019

	2023 tkr.	2022 tkr.
26/ Nærtstående parter, fortsat		
Direktion		
Udlån og andre tilgodehavender _____	21	16
Garantier _____	0	0
Uudnyttede kreditfaciliteter _____	379	384
Lån, lånetilsagn og garantier i alt _____	400	400
Udlånsrente _____	2,45 %	2,45 %
Sikkerheder _____	0	0
Indlån _____	841	1.154
27/ Kernekapital, kapitalgrundlag og solvens		
Egenkapital _____	98.407	86.740
Forsigtig værdiansættelse _____	14	19
Øvrige fradrag _____	7.384	457
Egentlig kernekapital _____	91.009	86.264
Kernekapital _____	91.009	86.264
Kapitalgrundlag _____	91.009	86.264
Kreditrisiko _____	238.237	209.368
Markedsrisiko _____	751	2.847
Operationel risiko _____	65.258	53.430
Risikoeksponering _____	304.246	265.645
Nøgletal		
Egentlig kernekapitalprocent _____	29,9	32,5
Kernekapitalprocent _____	29,9	32,5
Kapitalprocent _____	29,9	32,5

Noter / Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici

28/ Finansielle risici og politikker og mål for styringen af finansielle risici

Fælleskassen er eksponeret over for forskellige typer af risici. Formålet med Fælleskassens politikker for risikostyring er at minimere de tab, der kan opstå som følge af bl.a. uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

Fælleskassen udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af de risici, som til dagligt påvirker pengeinstituttet. Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer og principper for risiko- og kapitalstyring og modtager løbende rapportering om udvikling i risici og udnyttelse af de tildelte risikorammer. Den daglige styring af risici foretages af direktionen. Afdækningsstrategier bliver dagligt styret af Fælleskassens administration.

Kreditrisiko

De væsentligste risici i Fælleskassen vedrører kreditrisiko. Risikostyringspolitikker er tilrettelagt med henblik på at sikre, at transaktioner med kunder og kreditinstitutter til stadighed ligger inden for de af bestyrelsen vedtagne rammer og forventet sikkerhed. Fælleskassen vil som hovedregel forlange sikkerhed i ejendomme, maskiner og kautioner.

Der er endvidere vedtaget politikker, der begrænser eksponeringen i forhold til ethvert kreditinstitut, som Fælleskassen har forretninger med. Den samlede krediteksponering er sammensat af balanceførte og ikke balanceførte poster. Eksponeringen omfatter almindelige bankforretninger.

Fælleskassen følger løbende alle udlån og garantier på individuel basis.

For opgørelse af kreditrisici vedrørende udlån i øvrigt henvises til noterne 11-18.

Markedsrisiko

Opgørelse og overvågning af markedsrisici sker på daglig basis. Bestyrelsen modtager orientering om udvikling i markedsrisici på månedsbasis.

Renterisikoen beregnes i overensstemmelse med Finanstilsynets vejledning. Instituttet foretager løbende afdækning af renterisikoen.

Den samlede renterisiko udgjorde ultimo 2023 0,0 % mod 0,1 % i 2022.

I bestyrelsens retningslinjer til direktionen er der indbygget et maksimum for den risiko, instituttet må påtage sig.

Likviditetsrisiko

Likviditetsberedskab

Fælleskassens likvide beredskab bliver styret ved at opretholde tilstrækkelige likvider, ultralikvide værdipapirer, tilstrækkelige kreditfaciliteter.

Det likvide beredskab fastlægges ud fra en målsætning om at sikre et tilstrækkeligt og stabilt likvidt beredskab.

Fælleskassen tilstræber at have en overdækning i forhold til kravene i lov om finansiel virksomhed på 100 %.

Operational risiko

Fælleskassen har, med henblik på at mindske tab som følge af operationelle risici, udarbejdet flere politikker.

En central del heraf er sikkerhedspolitikken, der stiller en række krav til it og personale, ligesom den stiller en række krav til håndtering af følsomme oplysninger. Herudover er der udarbejdet nødplaner for it, som skal begrænse tab i tilfælde af manglende it-faciliteter eller anden lignende krisesituation.

Fælleskassen ønsker et stærkt kontrolmiljø og har derfor også udarbejdet en række standarder for, hvorledes kontrol skal foregå.

Fælleskassen er qua sin størrelse afhængig af visse nøglemedarbejdere. For at mindske afhængigheden er der udarbejdet skriftlige arbejdsgange.

Herudover søger Fælleskassen i videst muligt omfang at uddanne medarbejdere på områder, hvor det vurderes, at dens største afhængighed er til stede.

Fælleskassen har etableret en compliancefunktion, der skal medvirke til at sikre, at vi til enhver tid lever op til eksterne såvel som interne krav.

Det er Fælleskassens politik, at de operationelle risici til stadighed begrænses under hensyntagen til de omkostninger, der er forbundet hermed.

Noter / Hoved- og nøgletal i 1.000 kr.

	2023	2022	2021	2020	2019
29/ Hoved- og nøgletal**					
Resultatopgørelse					
Netto rente- og gebyrindtægter _____	43.422	30.884	28.698	25.134	27.622
Kursreguleringer _____	833	-101	621	207	367
Udgifter til personale og administration _____	27.804	26.584	24.586	23.382	23.856
Af og nedskrivninger på materielle aktiver _____	1.469	1.248	1.205	1.179	677
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv. _____	-324	-910	-878	332	-2.931
Skat _____	3.658	271	894	58	991
Årets resultat _____	11.667	3.598	3.518	406	5.417
Balance					
Udlån og andre tilgodehavender _____	372.711	327.764	304.747	289.676	294.109
Egenkapital _____	98.407	86.740	83.142	79.624	79.218
Aktiver i alt _____	782.342	743.061	735.934	718.240	612.103
Nøgletal					
Solvensprocent _____	29,9	32,5	31,6	27,0	32,8
Kernekapitalprocent _____	29,9	32,5	31,6	27,0	32,8
Egenkapitalforrentning før skat _____	16,6	4,6	5,4	0,6	8,4
Egenkapitalforrentning efter skat _____	12,6	4,2	4,3	0,5	7,1
Indtjening pr. omkostningskrone _____	1,53	1,14	1,18	1,02	1,30
Renterisiko _____	0,0	0,1	0,2	3,6	0,1
Valutaposition _____	0,1	0,4	0,1	0,1	0,1
Valutarisiko _____	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udlån i forhold til indlån _____	56,4	52,3	49,1	48,4	58,7
Likviditet opgjort efter LCR* _____	1.582,9	1.095,4	1.413,4	881,6	2.270,8
Summen af store engagementer _____	41,0	40,8	78,6	99,5	65,4
Akkumuleret nedskrivningsprocent _____	1,8	2,6	2,9	3,6	3,9
Årets nedskrivningsprocent _____	-0,1	-0,2	-0,2	0,1	-0,7
Årets udlånsvækst _____	13,7	7,6	5,2	-1,5	2,5
Udlån i forhold til egenkapital _____	3,8	3,8	3,7	3,6	3,7
Afkastningsgrad _____	1,5	0,5	0,5	0,1	0,9

**Regnskabsregler forenelige med IFRS 16 blev implementeret 1. januar 2020, og der er i overensstemmelse med den modificerede retrospektive overgangsmetode i IFRS 16 ikke sket ændring af sammenligningstal for perioden 2019.

29/ Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav herom

Solvensprocent	=	$\frac{\text{Basiskapital efter fradrag} \times 100}{\text{Risikovægtede aktiver}}$
Kernekapitalprocent	=	$\frac{\text{Kernekapital efter fradrag} \times 100}{\text{Risikovægtede aktiver}}$
Egenkapitalforrentning før skat	=	$\frac{\text{Periodens resultat før skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$
Egenkapitalforrentning efter skat	=	$\frac{\text{Periodens resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$
Indtjening pr. omkostningskrone	=	$\frac{\text{Nettoindtægter incl. kursreguleringer}}{\text{Omkostninger [ekskl. skat]}}$
Renterisiko	=	$\frac{\text{Renterisiko} \times 100}{\text{Kernekapital efter fradrag}}$
Valutaposition	=	$\frac{\text{Valutakursindikator 1} \times 100}{\text{Kernekapital efter fradrag}}$
Udlån i forhold til indlån	=	$\frac{\text{Bruttoudlån}}{\text{Indlån}}$
Udlån i forhold til egenkapital	=	$\frac{\text{Udlån}}{\text{Egenkapital}}$
Udlånsvækst	=	$\frac{[\text{Udlån ultimo} - \text{Udlån primo}] \times 100}{\text{Udlån primo}}$
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	=	$\frac{\text{Overskydende likviditet efter opfyldelse af FIL §152}}{10\% - \text{lovkravet}}$
Summen af store engagementer	=	$\frac{\text{Sum af store engagementer}}{\text{Basiskapital}}$
Periodens nedskrivningsprocent	=	$\frac{\text{Periodens nedskrivninger på udlån} \times 100}{\text{Udlån} + \text{garantier} + \text{nedskrivninger}}$
Afkastningsgrad	=	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Aktiver i alt}}$

REPRÆSENTANTSKAB

Arthur Green	Brønshøj
Bent Andrup	Herlev
Bjarke Fønnesbech	Anholt
Carolina Magdalene Maier	København K
David Asmussen	København Ø
Ditte Deigaard	Vanløse
Helga König-Jacobsen	Køge
Ida Binderup	Valby
Jacob Westergaard Madsen	Valby
Jacob Baagland Hou	København N
Jan Fruergaard	København S
Jonas Holst Ladefoged	København N
Katrine Green Rostgaard	Tisvildeleje
Kristian Sønderstrup-Granquist	København Ø
Lisbeth Christiansen	Frederiksberg C
Oscar Svendsen	Frederiksberg C
Oskar Dahl Hansen	København N
Peter Højgaard Pedersen	Espergærde
Pil Berner Strandgaard	København N
Sune Hansen	København NV
Søren Nielsen-Gravholt	København NV
Søren Vincents Svendsen	København K
Søren Fussing	Hellerup
Thomas Elletoft Køster	Vejby



FÆLLES
KASSEN

FÆLLES
KASSEN

Alle skal sidde godt i det
Se mere om dit lokale pengeinstitut på
faelleskassen.dk

Andelskassen Fælleskassen
Bernhard Bangs Allé 27
2000 Frederiksberg
Tlf: 35 39 45 40
www.faelleskassen.dk
CVR. nr. 69556728